

SAUGI EUROPA

**2022 M.
VEIKLOS
ATASKAITA**

**Europos
investicijų bankas**

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS

SAUGI EUROPA

**2022 M.
VEIKLOS
ATASKAITA**

**Europos
investicijų bankas**

Europos investicijų banko 2022 m. veiklos ataskaita

© **Europos investicijų bankas, 2023**

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheeubank

Visos teisės saugomos.

Visus klausimus apie teises ir licencijas siųsti adresu publications@eib.org

Daugiau informacijos apie EIB veiklą rasite mūsų interneto svetainėje www.eib.org

Be to, galite kreiptis info@eib.org. Gaukite mūsų el. naujienlaiškį www.eib.org/sign-up

Išleido Europos investicijų bankas.

Spausdinta ant FSC® popieriaus.

KĄ RASITE ŠIOJE ATASKAITOJE

Pasaulis dar nespėjo užversti vienos krizės, COVID-19 pandemijos, istorijos lapo, o prie Europos slenksčio kilo nauja – karas. Rusijos invazija į Ukrainą sukėlė didžiulę humanitarinę krizę, privertusią milijonus ukrainiečių moterų ir vaikų palikti namus ir ieškoti prieglobsčio **saugioje Europoje**.

Karas Ukrainoje ir smarkiai pablogėję santykiai su Rusija, didžiausia Europos energijos tiekėja, buvo signalas, privertęs pabusti. Europos Sąjunga dabar kaip niekad aiškiai mato, kokį pavojų jos **energetiniam saugumui** ir grėsmę **savarankiškumui** kelia pernelyg didelė priklausomybė nuo užsienio valstybės dėl tokios gyvybiškai svarbios prekės.

Šio karo poveikis kituose pasaulio regionuose pasireiškė sparčiu maisto kainų augimu ir aiškiai parodė **pasaulinių ryšių** svarbą.

O laikrodis ir toliau skaičiuoja laiką, dar likusį norint sustabdyti katastrofišką klimato kaitą.

Šioje ataskaitoje aprašoma, kaip Europos investicijų bankas sprendė 2022 m. iššūkius: nuo darbų atstatant nukentėjusius Ukrainos miestus ir miestelius ir paramos pabėgėliams iki nekintančio įsipareigojimo kovoti su pasauline klimato kaitos grėsme. Ataskaitoje parodoma, kaip mūsų parama efektyvaus energijos vartojimo ir atsinaujinančiosios energijos projektams prisideda prie sprendimo, padedančio tenkinti Europos Sąjungos energetinio saugumo poreikius ir įgyvendinti klimato politikos tikslus. Joje atsispindi ir apčiuopiama mūsų paramos, skiriamos inovacijoms ir pažangiosioms technologijoms, nauda Europos ekonomikos konkurencingumui, jos klimato politikos tikslams ir **savarankiškumui**. Be to, ataskaitoje pristatomas direktorato „EIB pasaulyje“, mūsų naujojo tarptautinio vystymo padalinio, indėlis į didesnę gerovę visame pasaulyje.

Ataskaitoje pateikiamas šių investicijų kontekstas: nuo mūsų pirmininko strateginių įžvalgų įžangoje iki duomenų apie Banko skolinimą ir skolinimąsi ir žvilgsnio į ateinančius metus EIB grupės veiklos plano gairėse.

Kaip daugiašališkumą ir partnerystę puoselėjanti finansų įstaiga, siekiame padėti kurti geresnį rytojų, investuodami į ateitį šiandien. Šioje ataskaitoje atskleidžiame, kaip tai darome.

TURINYS

3	KĄ RASITE ŠIOJE ATASKAITOJE
6	PIRMININKO ŽODIS
8	2022 M. SVARBIAUSI RODIKLIAI DUOMENYS APIE SKOLINIMĄ IR POVEIKĮ
10	EIB JŪSŲ ŠALYJE SKOLINIMAS PAGAL ŠALIS
12	EIB JŪSŲ PASAULYJE SKOLINIMAS UŽ EUROPOS SĄJUNGOS RIBŲ
14	ENERGETINIS SAUGUMAS
16	UKRAINA: ESAME TEN ILGAM
18	UKRAINA: ČIA NEBUS JOKIOS KITOS VĒLIAVOS
19	LENKIJA: PABĖGĖLIŲ POREIKIAI
20	ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMAS: DIDINAME ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ – ŽINGSNIS PO ŽINGSNIO
21	ENERGIJĄ TAUSOJANTIS SOCIALINIS BŪSTAS ATITINKA LAIKMEČIO DVASIA
22	ATSINAUJINANČIOJI ENERGIJA: JĖGAINIŲ IŠVILKIMAS Į JŪRĄ
25	ATSINAUJINANČIOJI ENERGIJA: ATRANDAMOS VĖJO ENERGIJOS INOVACIJOS
26	VANDENILIS: NAUJI SPRENDIMAI DE GALŲ SRITYJE
27	ŽALIOSIOS KIPRO SAVIVALDYBIŲ INICIATYVOS
28	ITALIJA: PASKUTINĖ ŽALIOJI MYLIA
30	INOVACIJOS IR SAVARANKIŠKUMAS
32	ŽEMĖS ŪKIS: RUNKELIAI, KURIE ĮVEIKIA LIGAS
34	ŽEMĖS ŪKIS: VAKARIENEI – RIZIKOS KAPITALAS. KAS PAGEIDAUJATE?
35	ROBOTIKA: PRISTATYMO ROBOTŲ IŠKILIMAS
36	SKAITMENINĖ EKONOMIKA: SKATINAME DAIKTŲ INTERNETO LYDERIUS
37	GYVYBĖS MOKSLAI: VAISTAI KOVAI SU VĖŽIU
38	SKAITMENINĖ EKONOMIKA: ATEITIS NĖRA BINARINĖ
40	POVEIKIO INVESTAVIMAS: UŽ VISO TO SLYPINTIS TIKSLAS
42	GYVYBĖS MOKSLAI: LĄSTELĖS ŠLAPIMO NELAIKYMUI GYDYTI
44	PASAULINIAI RYŠIAI
46	PALESTINA: MIKROFINANSAVIMO DERINIMAS
48	BRAZILIJA: DIDĖJANČIOS MOTERŲ GALIMYBĖS
49	BENINAS: SAULĖS ENERGIJA AFRIKOS KAIMO VIETOVĖMS
50	SENEGALAS: KOMFORTAS – TAI ČIAUPAS, IŠ KURIO TEKA VANDUO
52	INDIJA: PADĖTĮ KEIČIA SĖKLOS
54	BANGLADEŠAS: LIGONINĖS NEIŠTIRTUOSE VANDENYSE
56	SVARBIAUSI SKOLINIMOSI RODIKLIAI
58	GRUPĖS VEIKLOS PLANAS IR VALDYMAS

PIRMININKO ŽODIS

2022 m. Europos investicijų bankas reikšmingai prisidėjo prie ES atsako į daugelį per metus kilusių iššūkių – nuo siaubingos invazijos į Ukrainą iki karo sukeltos energetikos krizės.

EIB grupė – Bankas ir mažosioms įmonėms remti skirta jo patronuojamoji įstaiga Europos investicijų fondas 2022 m. pasirašė 72,5 mlrd. eurų bendros vertės finansavimo susitarimų. Kiekvienas euras skirtas tvarumui ir atsparumui Europoje ir už jos ribų skatinti. Įvykdėme pažadus. Viršijome tikslus. Sukėlėme pokyčių.

Už šių milžiniškų skaičių slypi realus, apčiuopiamas poveikis.

Švedijoje remiame naujos kartos biofarmacinių preparatų, skirtų kovai su vėžiu, tyrimus. Suomijoje rėmėme kvantinių kompiuterių kūrimą ir komercializavimą. Ispanijoje padedame naudotą kepimo aliejų paversti švaria energija, o saulės energiją pasitelkti žaliojo vandenilio gamybai. Tokių projektų yra gerokai daugiau, apie kai kuriuos iš jų skaitysite šioje ataskaitoje.

Darome poveikį sprendžiame investicijų trūkumo problemą

Energetikos krizė ištuštino valstybių ir įmonių investicijų biudžetus. Tai atsitiko tuo metu, kai turėtume investuoti daugiau, kad galėtume kovoti su klimato kaita ir atsisakyti rusiškos naftos ir dujų. Kyla pavojus, kad nuolatinis investicijų trūkumas gali dar labiau padidėti. Jei su tuo nesusidorosime, Europa bus mažiau konkurencinga ir mažiau patraukli verslui.

2022 m. įvykiai parodė, kad priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas yra vienintelis patikimas kelias į saugią ir europiečiams prieinamą energiją. Štai kodėl toks svarbus ryžtingas mūsų atsakas. Pastangas remti perėjimą prie žaliosios inovatyvios ekonomikos dar kartą padvigubiname.

Rusijos šantažas dėl dujų tiekimo parodė, kad Europos investicijų bankas buvo teisingas nutraukdamas iškastinio kuro infrastruktūros finansavimą ir sutelkdamas dėmesį į švarią energiją. Dabar visiems aišku, kad ateitis priklauso švaresnei ir tvaresnei energijai.

Mūsų švarios energijos finansavimas 2022 m. pasiekė rekordinę 19,4 mlrd. eurų sumą. Siekdami padidinti energetinį saugumą, rėmėme Čekijos elektros tinklo modernizavimą. Paspartinome atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą į Lenkijos energetikos tinklą. Prancūzijoje finansavome plūdriuosius vėjo jėgainių parkus – technologiją, leidžiančią perkelti švarios energijos gamybą į gilesnius vandenis. Mūsų finansavimas padės nutiesti 1 000 km ilgio kabelį, sujungiantį atsinaujinančiosios energijos elektrines Sicilijoje ir Sardinijoje su Italijos elektros tinklu. Parengę paramos iniciatyvai „REPowerEU“ paketą, be įprasto skolinimo per ateinančius penkerius metus papildomai suteiksime 30 mlrd. eurų paskolų energetikos srityje ir nuosavo kapitalo finansavimą didelio poveikio energetikos projektams. 2022 m. mūsų paskolinti 36,5 mlrd. eurų klimato srities ir aplinkosaugos projektams padėjo sutelkti 147 mlrd. eurų žaliųjų investicijų iš kitų subjektų. Esame visiškai pasirengę pasiekti tikslą – per šį dešimtmetį savo planetai sutelkti 1 trilijoną eurų.

Skubus atsakas

Taip reaguojame į ilgalaikį klimato kaitos iššūkį. Mūsų atsakas į tiesioginę grėsmę, kurią sukėlė invazija į Ukrainą, yra dar vienas svarbus 2022 m. pasiekimas. Gavę paramą iš ES biudžeto, pagalbą Ukrainos vyriausybei suteikėme per kelias savaites po įsiveržimo. Labai sudėtingomis aplinkybėmis Ukrainai išmokėjome 1,7 mlrd. eurų. Turime išmokėti dar 540 mln. eurų, nes vykdomi konkretūs projektai vietoje. Siekiame užtikrinti, kad Ukrainos ekonomika išliktų gyvybinga ir galėtų pati paremti didžiąją dalį šalies atstatymo pastangų.

2022 m. įvykiai parodė, kad priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas yra vienintelis patikimas kelias į saugią ir europiečiams prieinamą energiją. Štai kodėl toks svarbus ryžtingas mūsų atsakas. Pastangas remti perėjimą prie žaliosios inovatyvios ekonomikos dar kartą padvigubiname.

Pažymėtina ir tai, kad 2022 m. įsteigėme direktoratą „EIB pasaulyje“ – savo specialų padalinį, skirtą Europos Sąjungos vystymo ir partnerystės veiklai. Be finansinės paramos Ukrainai per pirmuosius veiklos metus direktoratas „EIB pasaulyje“ pasirašė 9,1 mlrd. eurų vertės naujų projektų finansavimo sutarčių. Tarp šių projektų – saulės elektrinės Brazilijoje, tolesnė parama vakcinacijos iniciatyvoms visame pasaulyje ir didžiulis projektas, kuriuo siekiama gausiai aprūpinti švriu vandeniu Jordanijos gyventojus, finansuojant vieno didžiausių pasaulyje gėlinimo įrenginių statybą.

Direktorato „EIB pasaulyje“ projektai rodo, kaip ES politiką ir vertybes įgyvendiname visame pasaulyje. Užmezgame naujas partnerystes. Visur kuriame naujus, tvarius aljansus. Didžiuojusi, kad nešdami Europos Sąjungos vėliavą kartu su direktoratu „EIB pasaulyje“ aktyviai prisidedame prie pasaulinės gerovės.

Šiais didelės įtampos metais Europos investicijų banko atsakas buvo stiprus. Parodėme atsparumą ir kūrybiškumą. Tačiau žinome, kad mūsų darbas dar nebaigtas. Turime nuolat gerinti savo veiklą ir ieškoti naujų, geresnių būdų atlikti užduotis. Ši ataskaita – šio kelio svarbiausio etapo apžvalga.

Werner Hoyer

2022 M. SVARBIAUSI RODIKLIAI

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VEIKLA 2022 M.

PATVIRTINTA PROJEKTŲ Europos Sąjungoje	75,9 mlrd. EUR 63,5 mlrd. EUR
PASIRAŠYTA SUTARČIŲ Europos Sąjungoje	65,1 mlrd. EUR 56 mlrd. EUR
IŠMOKĖJIMAI Europos Sąjungoje	54,3 mlrd. EUR 47,4 mlrd. EUR
PRITRAUKTA IŠTEKLIŲ (PRIEŠ APSIKEITIMO SANDORIUS) Pagrindinėmis valiutomis (€, \$) Kitomis valiutomis	44,3 mlrd. EUR 37,2 mlrd. EUR 7,1 mlrd. EUR

DIREKTORATO „EIB PASAULYJE“ VEIKLA 2022 M.

PATVIRTINTA PROJEKTŲ	12,4 mlrd. EUR
FINANSAVIMAS IŠ VISO	10,8 mlrd. EUR*
IŠMOKĖJIMAI	6,6 mlrd. EUR

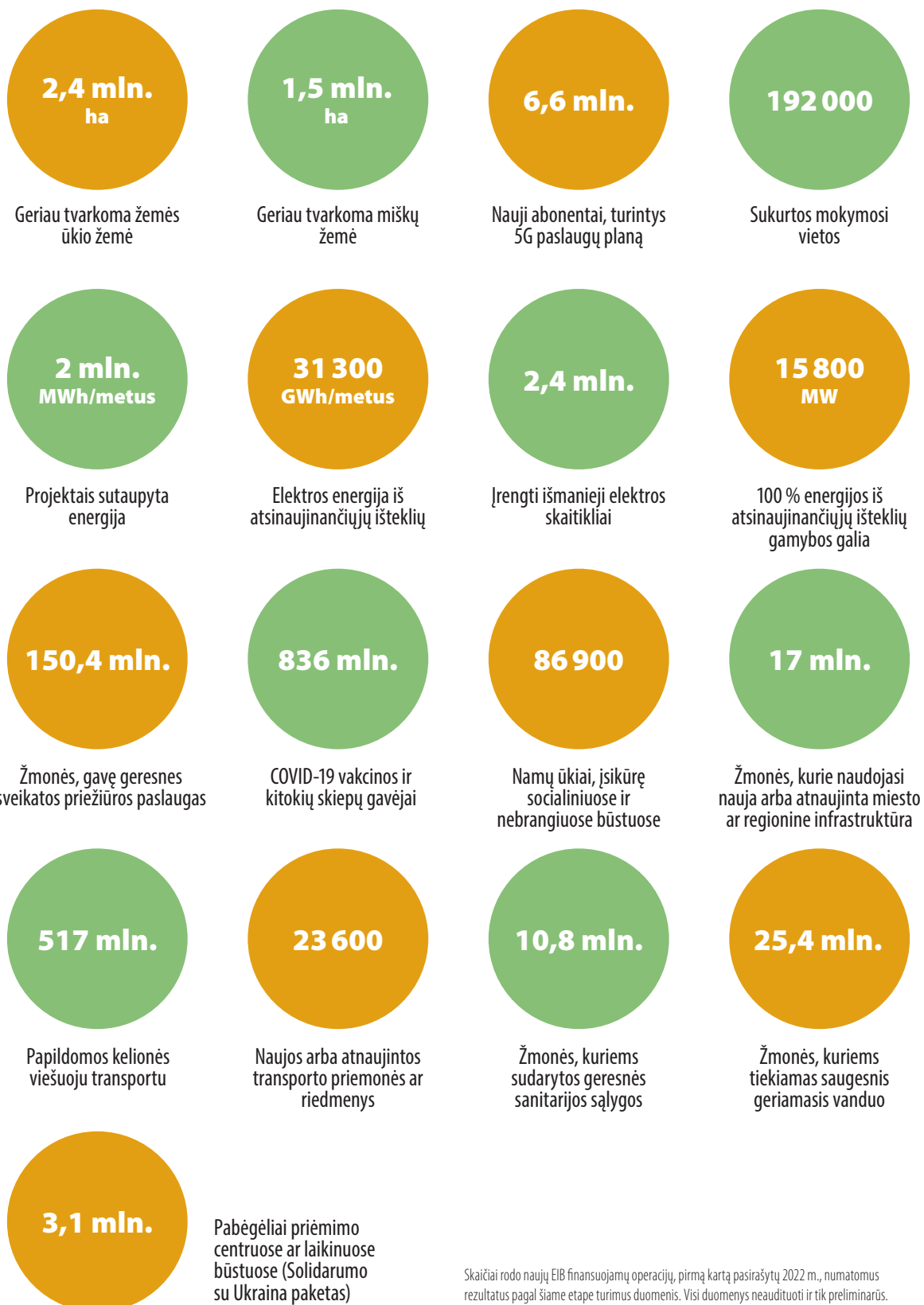
* Į šią sumą įtraukta 1,7 mlrd. eurų paskolų, nukreiptų Ukrainai, pakeitus jų paskirtį dėl Rusijos invazijos.

EUROPOS INVESTICIJŲ FONDO VEIKLA 2022 M.

PASIRAŠYTA SUTARČIŲ	9,18 mlrd. EUR
Nuosavas kapitalas	4,16 mlrd. EUR
Garantijos	4,91 mlrd. EUR
Įtraukieji finansai	0,12 mlrd. EUR

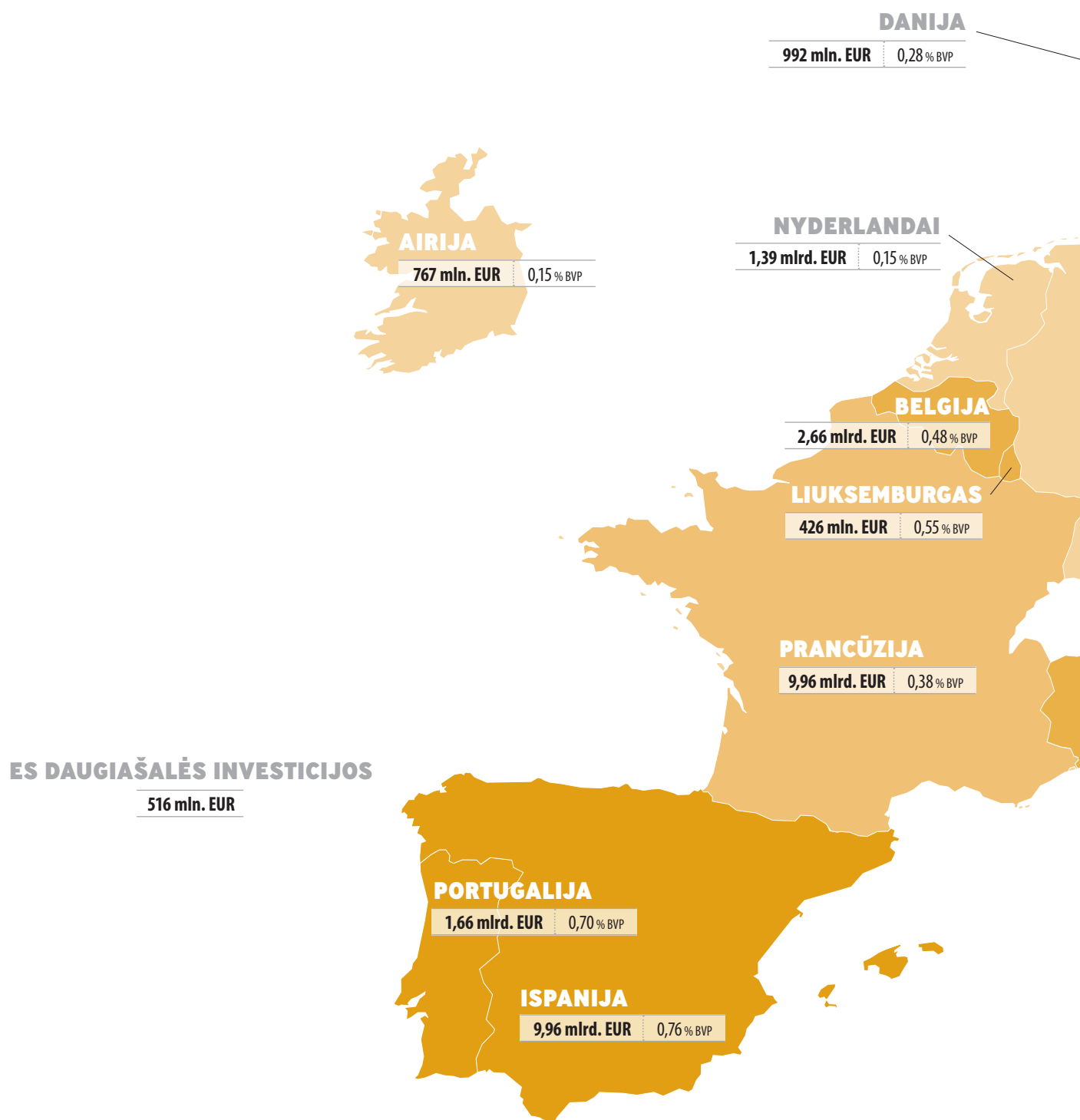
Europos investicijų fondo (EIF), EIB grupės nario, specializacija – rizikos finansai, skirti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms remti, taip pat augimui ir inovacijoms skatinti visoje Europoje. Jis teikia finansinę paramą ir ekspertinę pagalbą perspektyvioms, tvarioms investavimo ir garantijų operacijoms. EIF akcininkai yra EIB, Europos Komisija, viešieji ir privatieji bankai ir finansų įstaigos.

EIB POVEIKIS

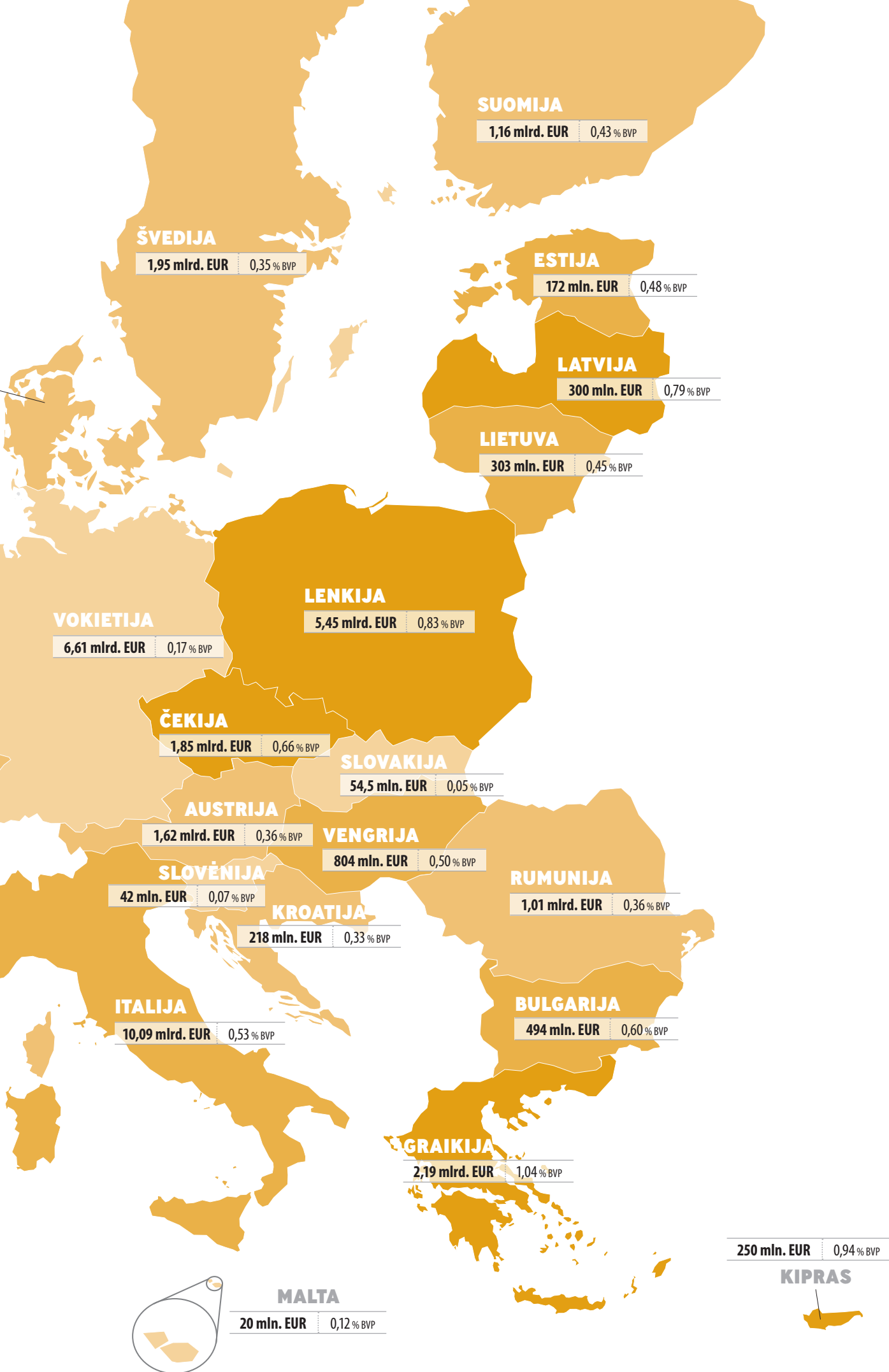

Skaičiai rodo naujų EIB finansuojamų operacijų, pirmą kartą pasirašytų 2022 m., numatomus rezultatus pagal šiam etape turimus duomenis. Visi duomenys neaudituoti ir tik preliminarūs.

EIB GRUPĖ JŪSŲ ŠALYJE

Tamsesnės spalvos reiškia didesnes investicijas, išreikštas BVP procentine dalimi.

EIB GRUPĖ JŪSŲ PASAULYJE

KITOS (NE ES) ŠALYS
363 mln. EUR

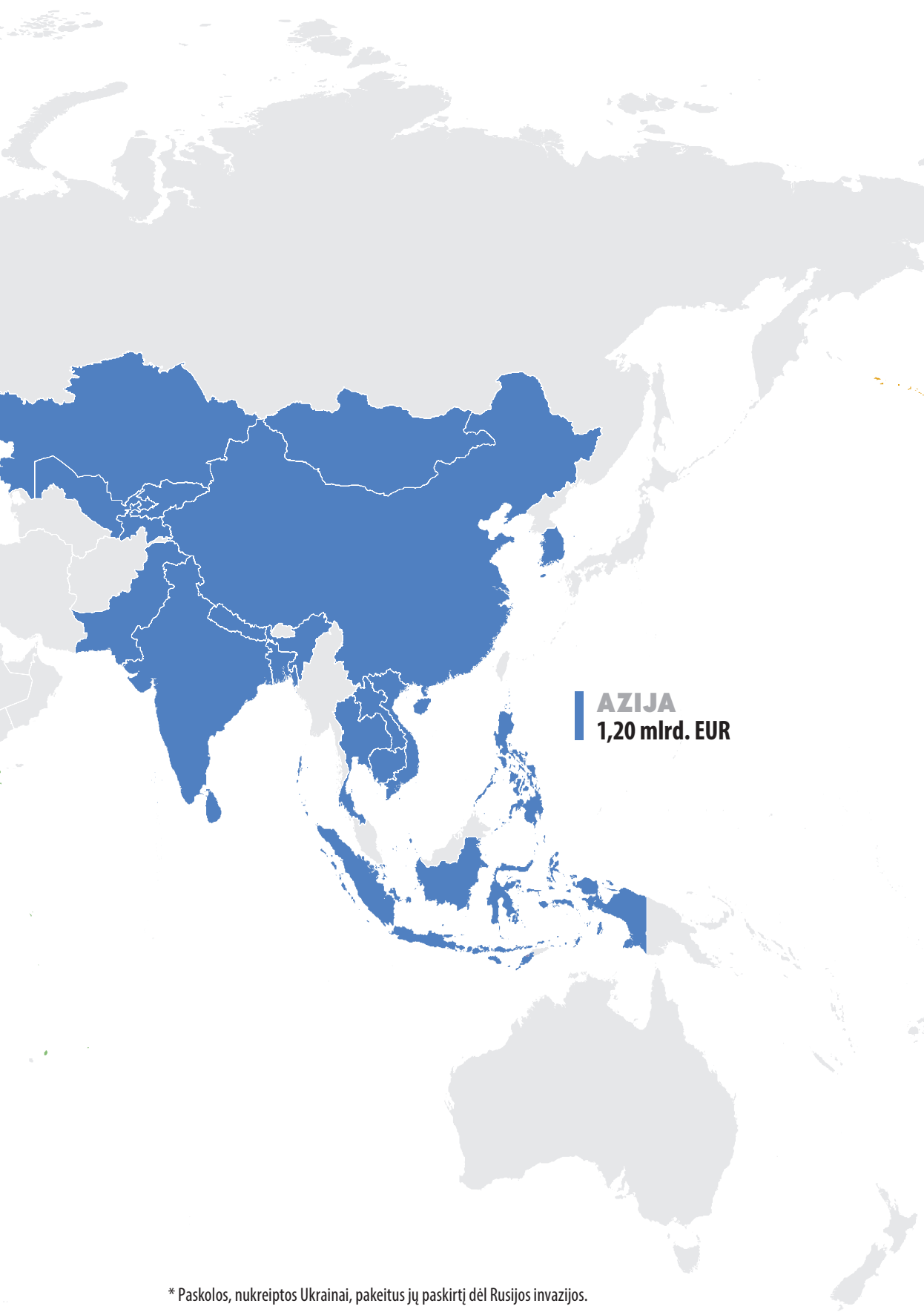
RYTINĖS KAIMYNĖS
362 mln. EUR

UKRAINA*
1,72 mlrd. EUR

**VAKARŲ BALKANAI
IR TURKIJA**
866 mln. EUR

**AFRIKA IR
ARTIMIEJI RYTAI**
5,05 mlrd. EUR

**LOTYNŲ AMERIKA IR
KARIBŲ VALSTYBĖS**
1,69 mlrd. EUR

* Paskolos, nukreiptos Ukrainai, pakeitus jų paskirtį dėl Rusijos invazijos.

Europos investicijų bankas nepatvirtina, nepalaiko ir nevertina jokios šiame žemėlapyje nurodytos teritorijos, ribų, spalvų, pavadinimų ar informacijos teisinio statuso.

2011 m. lapkričio mėn. ES nustačius sankcijas Sirijai, EIB sustabdė skolinimo ir konsultacinę veiklą šioje šalyje. Tačiau EIB yra vienas iš svarbiausių ES ir JT bendrai vadovaujamos donorų grupės, stebinčios situaciją Sirijoje, narių.

ENERGETINIS SAUGUMAS

“ Energijos krizė skatina Europą pereiti prie alternatyvių atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energiją vartoti efektyviau. Šis dvigubas tikslas yra iniciatyvos „REPowerEU“, kurią įgyvendinant svarbus vaidmuo tenka EIB, esmė. EIB konsultavimo paslaugų skyriams tai reiškia, kad reikia rasti naujų technologijų ir padėti jas pateikti rinkai, taip pat padėti vyriausybėms protingiau naudoti viešuosius finansavimo išteklius, pritraukiant, jei įmanoma, daugiau privačių investicijų. ”

Frank Lee, EIB Klimato srities ir socialinio finansavimo konsultacinių paslaugų skyriaus vadovas

“ Nuo pat įkūrimo EIB yra vienas iš pagrindinių ypatingos svarbos energetikos infrastruktūros finansuotojų. Dabartinė situacija dar kartą patvirtina strateginę energetikos svarbą ir tai, kaip svarbu turėti įvairių tiekimo šaltinių. EIB suintensyvino skolinimą energetikos projektams, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančiuosius energijos išteklius, centralizuotą šilumos tiekimą ir elektros tinklų sujungimą šalies viduje ir tarptautiniu mastu – tiek Europos Sąjungoje, tiek visame pasaulyje. ”

Sanjoy Rajan, EIB Energetinio saugumo skyriaus vadovas

Energetika yra saugumo aspektas, o priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas – strateginio savarankiškumo klausimas. Rusijos įsiveržimas į Ukrainą ir energijos eksporto naudojimas kaip ginklo iš esmės keičia energetikos geopolitiką ir ekonomiką Europoje. Be to, būtina mažinti išmetamo anglies dioksido kiekį siekiant sušvelninti klimato kaitą. Investicijos į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos gamybą yra idealus abiejų problemų sprendimo būdas.

Remiame Europos poreikį sparčiai pereiti prie žaliosios energetikos, investuodami į energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos projektus, skatindami inovacijas ir naujas technologijas.

ESAME TEN ILGAM

Europos investicijų bankas remia šimtus Ukrainos žmonių gyvenimui svarbių projektų ir lėšų skiria net vykstant karui

Kai Violaine Silvestro von Kameke paaiškina, kad jos pagrindinis darbas susijęs su investicijomis į dešimtis Ukrainos miestų vykstant karui, žmonės, švelniai tarient, nustemba. „Žmonės galvoja, kad dėl karo mūsų veikla Ukrainoje sustojo, – pasakoja Europos investicijų banko vyresnioji paskolų pareigūnė. – O iš tiesų Ukrainoje išmokame daug pinigų ir dirbame su daugybe sudėtingų projektų. Esame labai aktyvūs.“

Po Rusijos invazijos 2022 m. vasario mėn. Europos investicijų bankas perkėlė savo darbuotojus iš Ukrainos. Kartu jis smarkiai padidino paramą šaliai, **kuriai, vyriausybės vertinimu, per ateinančius dešimt metų prireiks apie 765 mlrd. eurų, kad atsigauntų po Rusijos invazijos.**

Europos investicijų bankas patvirtino du didelius karo meto Ukrainos finansavimo paketus: pirmąjį 668 mln. eurų paketą – netrukus po karo pradžios, kad padėtų vyriausybei apmokėti neatidėliotinus poreikius, o antrąjį 1,59 mlrd. eurų paketą, skirtą sugadintai infrastruktūrai atkurti ir svarbiausiems projektams atnaujinti, – 2022 m. liepos mėn. Iš šio paketo išmokėta kiek daugiau nei 1 mlrd. eurų.

2022 m. EIB suteikė ir daugiau pagalbos: 2,5 mln. eurų, kuriuos skyrė EIB institutas– ES banko socialinės ir kultūrinės veiklos padalinys, ir beveik 18 mln. eurų dotacijų iš Rytų partnerystės techninės pagalbos patikos fondo. Šiomis dotacijomis siekiama pasirūpinti maždaug 700 000 žmonių, palikusių savo namus. Šį fondą remia Austrija, Prancūzija, Vokietija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Švedija ir Jungtinė Karalystė.

Be to, Bankas su Ukraina pasirašė memorandumą, kuriame raginama daugiau investuoti į Kyjivo transporto sistemą, ir perskirstė 59 mln. eurų dotacijų, skirtų traukiniams ir geležinkeliams Ukrainoje remontuoti, laikiniems pakaitiniams tiltams įrengti, sveikatos priežiūrai ir žmonių, kurie buvo priversti palikti savo namus, būstui pagerinti.

Remiame projektus už konflikto zonos ribų

„Šiuo metu negalime pradėti didelių nacionalinių projektų, todėl daugiausia dėmesio skiriame nedideliams projektams ir padedame žmonėms išgyventi šiuo sunkiu metu, – aiškina kitas su Ukrainos projektais dirbantis Europos investicijų banko vyresnysis paskolų pareigūnas Hervé Guenassia. – Esame tikri, kad jei įgyvendintume didelį projektą, pavyzdžiui, oro uosto remonto, Rusija jį vis tiek sunaikintų.“

Europos investicijų bankas Ukrainoje dirba jau 15 metų, finansuodamas projektus už daugiau kaip 8 mlrd. eurų. 2014 m., Rusijai okupavus Rytų Ukrainą ir aneksavus Krymą, patvirtinome 200 mln. eurų ankstyvojo atkūrimo bendrąją paskolą, skirtą padėti nuo konflikto pabėgusiems žmonėms ir miestams, kurie priėmė daug pabėgėlių. Kai kuriuos projektus, kuriuos padėjo finansuoti ši paskola, pavyzdžiui, modernią biblioteką ir technologijų centrą Mariupolyje vėliau sunaikino karas.

„Labai liūdna matyti, kad tiek daug šių projektų rezultatų sunaikinta, nes šis darbas suteikė vietos žmonėms didžiulę viltį“, – sako šešerius metus Kyjivo biure dirbęs Europos investicijų banko statybos inžinierius Roy’us Draycottas.

“**Esame ten ilgam. Jei galėčiau, jau kitą savaitę grįžčiau į šalį ir imčiausi jos atstatymo.**”

Roy Draycott, statybos inžinierius, EIB

Kasdieniai pokalbiai su merais karo metu

Net sunkiausiais konflikto laikotarpiais H. Guenassia ir V. Silvestro von Kameke ir toliau sulaukdavo merų skambučių. Jie prašydavo techninių patarimų ir finansinės pagalbos. 2022 m. rugpjūtį ir rugsėjį Bankas paskelbė kvietimą teikti paraiškas finansuoti projektus Ukrainoje. Sulaukta apie 1 000 miestų ir privačių įmonių paraiškų. ES bankas planuoja patvirtinti daugiau kaip 300 iš šių paraiškų, o 2022 m. pabaigoje ir 2023 m. pradžioje – paskelbti daugiau kvietimų teikti projektų paraiškas.

Tarp 2022 m. patvirtintų projektų, skirtų padėti Ukrainai, yra projektai dėl naujų tramvajų vagonų Kyjive ir Lvive, naujų autobusų Lucke, sveikatos priežiūros įstaigų remonto Odesoje ir apgadintų švietimo ir socialinių įstaigų atstatymo finansavimo įvairiuose šalies miestuose.

Dėl sugriautų tiltų uždaryti ištisi miestai

Tiltus Ukrainoje griovė ne tik Rusijos pajėgos, bet ir patys ukrainiečiai, bandydami sustabdyti rusų puolimą. ES bankas padeda finansuoti laikiną plūdriųjų pontoninių tiltų statybą visoje Ukrainoje.

„Kartais, sugriovus tiltą, miestą ištinka katastrofa, – pasakoja H. Guenassia. – Nėra geriamojo vandens, nes jis būdavo atvežamas. Žmonės nepasiekia ligoninės, nepatenka į mokyklą, į darbą ar negali apsipirkti.“

Statybos inžinierius R. Draycottas planuoja grįžti gyventi ir dirbti į Ukrainą, kai tik baigsis karas. „EIB nepalieka Ukrainos, – sako jis. – Esame ten ilgam. Jei galėčiau, jau kitą savaitę grįžčiau į Ukrainą ir imčiausi jos atstatymo.“

Europos investicijų bankas Ukrainoje dirba jau 15 metų

ČIA NEBŪS JOKIOS KITOS VĒLIAVOS

Nuo Rusijos invazijos pradžios negailestingai puolamo Ukrainos miesto meras pasakoja, kaip ES paskolos padėjo gyventojams nepriimti okupantų

Prasidėjus plataus masto invazijai, Rusijos vadovai buvo įsitikinę, kad kai kuriose Ukrainos vietose, ypač netoli sienos, kur stiprūs kultūriniai, kalbiniai ir etniniai ryšiai, jų kariuomenė bus sutikta šiltai.

Dėl tokių žmonių kaip Ivanas Fiodorovas priėmimas nebuvo šiltas.

„Šiandien mano pagrindinė užduotis – padėti žmonėms ir paspartinti ukrainiečių pergalę,“ – sako 34 metų I. Fiodorovas, jauniausias visų laikų Melitopolio, miesto į šiaurę nuo Krymo, kur 90 proc. gyventojų kalba rusiškai, meras. I. Fiodorovas iš karto pavadino rusus okupantais, laikė iškeltą Ukrainos vėliavą, kol buvo įmanoma, ir atvirai skatino pasipriešinimą.

Melitopolis yra okupuotas nuo karo pradžios. Tai vienas iš keturių regionų, kuriuos Rusija aneksavo rugsėjo mėn. I. Fiodorovas reguliariai rengia tiesiogines transliacijas socialinėje žiniasklaidoje, kad nuramintų gyventojus ir juos padrąsintų. „Čia negali būti jokios kitos vėliavos“, – tvirtina jis viename kreipimesi.

Mylėkite miestą ir toliau jį vystykite

Gyvenimas Melitopolyje, kuris buvo vienas pirmųjų per karą kritusių miestų, sunkus. Karo pradžioje mieste gyveno apie 150 000 gyventojų, o dabar jų sumažėję maždaug dviem trečdaliais.

Kovo 11 d. įsiveržę į Ivano Fiodorovo biurą rusų kareiviai užmovė jam ant galvos maišą ir jį areštavo. Merą savaitę laikė nelaisvėje, kol buvo susitarta dėl apsikeitimo belaisviais. Pats Ivanas nebuvo kankinamas, bet kai kurie su juo įkalinti žmonės buvo sužaloti tardytojų, pavyzdžiui, kai kuriems buvo sulaužytos rankos.

Europos investicijų banko paskolų pareigūnai ir inžinieriai I. Fiodorovą pažįsta puikiai. Bankas teikė pagalbą miestui ir visam Zaporіžės regionui nuo 2014 m. Rusijos invazijos, padėjo atstatyti vaikų darželius, mokyklas, medicinos centrus ir kitus objektus Melitopolyje. Įsiveržus rusams, daugelio metų partnerystės ir statybos projektai padėjo gyventojams atsigręžti į Europą.

„Visa tai – dėl geresnės gyvenimo kokybės,“ – sako I. Fiodorovas, paklaustas, kodėl dirba su Europos investicijų banku. – Gauname pagalbos verslo, turizmo, logistikos srityse. Galime toliau rengti rekonstrukcijos planą, korupcija netoleruojama, todėl žmonės labiau myli savo miestą ir toliau jį vysto.“

PABĖGĖLIŲ POREIKIAI

EIB solidarumo paketas Lenkijoje padeda vietos valdžios įstaigoms remti tuos, kas priima pabėgėlius, ir pritaikyti infrastruktūrą pabėgėlių poreikiams

Išsiveržus Rusijos kariuomenei, daugiau kaip 7,5 mln. ukrainiečių pabėgėlių pasitraukė per sieną su Lenkija. Tūkstančiai lenkų savanorių susitelkė padėti persikėlusiems asmenims – priglaudė juos savo namuose, priėmė į mokyklas ir įmones.

Dabar Lenkija susiduria su nauju iššūkiu – įkurdinti atvykėlius ilgesniam laikui.

„Praėjus dešimčiai karo mėnesių, pabėgėlių poreikiai pasikeitė, – aiškina Europos investicijų banko vyresnysis miestų sektoriaus specialistas Grzegorz Gajda, savo namuose Lenkijoje priėmęs penkis ukrainiečius pabėgėlius. – Jiems reikia darbo, pastovių pajamų, nemokamų švietimo, sveikatos priežiūros ir viešųjų paslaugų, kad galėtų susikurti naują gyvenimą Lenkijoje.“

Siekdamas padėti integruoti pabėgėlius, ES bankas patvirtino 2022 m. birželio mėn. pasirašytą 2 mlrd. eurų paskolą. Finansavimas skiriamas pagal Solidarumo su Ukraina paketą, bendradarbiaujant su Europos Komisija.

Prisitaikymas prie naujos tikrovės

Nuo karo pradžios Lenkija priėmė daugiau kaip 1,5 mln. ukrainiečių pabėgėlių. Atvykėlių antplūdžio mastas toks, kad Žešuvo, didžiausio pietryčių Lenkijos miesto, gyventojų skaičius išaugo 50 proc. Gyventojų labai padaugėjo Varšuvoje, Krokuvoje, Gdanske.

„Mažėjant pradiniam vietinių entuziazmui ir senkant ištekliams, reikia sisteminio sprendimo, – teigia Europos investicijų banko patarėjas teisės klausimais Tomasz Balawajderis. – Reikia užtikrinti, kad viešasis sektorius veiktų efektyviai ir teiktų finansinę paramą ir socialines išmokas priimančiosioms bendruomenėms ir pabėgėliams.“

Parama Lenkijos pastangoms

Milijonams pabėgėlių integruoti reikia laiko, kruopštaus planavimo, naujos infrastruktūros ir lėšų.

Todėl nepraėjus nė mėnesiui po invazijos Lenkijos vyriausybė įsteigė Pagalbos fondą, kurį valdo „Bank Gospodarstwa Krajowego“ (BGK).

Europos investicijų bankas fondui jau išmokėjo 600 mln. eurų – pirmąją dalį iš skirtų 2 mlrd. eurų. BGK skirsto lėšas vietos valdžios institucijoms ir kitiems viešiesiems subjektams.

Pasak BGK fondo valdymo biuro direktoriaus Roberto Falińskiego, reikėjo sukurti naują bendradarbiavimo formą, kad būtų gauta lėšų įvairiai veiklai, kuria remiami Ukrainos pabėgėliai ir padedama jiems jaustis Lenkijos piliečiais.

DIDINAME ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ – ŽINGSNIS PO ŽINGSNIO

Europos miestai ir regionai, investuodami į energijos vartojimo efektyvumą, mažina išlaidas ir išmetamųjų teršalų kiekį

Keturi iš penkių pastatų Ispanijoje suvartoja daugiau energijos nei reikia. Madride veikianti specializuota hipotekos paskolų teikėja „Unión de Créditos Inmobiliarios“ (UCI) nori tai pakeisti.

UCI vykdoma gyvenamųjų namų energinio atnaujinimo programa siekiama skatinti atsinaujinančiosios energijos naudojimą ir perpus sumažinti bendrą energijos suvartojimą maždaug 3 720 gyvenamųjų namų Madride, Barselonoje ir Sevilijoje.

„Mūsų tikslas – Ispanijoje ir Portugalijoje pagerinti namų ir pastatų savininkų energijos vartojimo efektyvumą“, – sako Cátia de Almeida Alves, UCI tvarumo ir įmonės atsakomybės direktorė.

Nors daugiabučių renovacija yra labai svarbi siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir energijos suvartojimą, tik nedaugelis tokių projektų gauna finansavimą. „Ispanijos vyriausybės atlikta apklausa parodė, kad iš bankų finansavimą gauna tik 2,3 proc. renovacijos projektų, – sako EIB paskolų pareigūnas Isidoro Tapia. – Taigi namų savininkų asociacijų vykdomas pastatų atnaujinimas yra segmentas, kuriam trečiosios šalys šiuo metu nesuteikia pakankamai finansavimo.“

UCI bando užpildyti šią finansavimo spragą, panaudodama 2,6 mln. eurų iš Europos pagalbos vietinei energetikai (ELENA) programos – EIB ir ES iniciatyvos, pagal kurią teikiama techninė pagalba investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiąją energiją pastatuose ir miesto transporte.

Valonijos viešųjų pastatų modernizavimas

Klimato kaita ir didelės energijos kainos verčia projektų vykdytojus į pastatų projektavimą, statybą ir naudojamas medžiagas įtraukti efektyvaus energijos vartojimo aspektus.

Belgijos Valonijos regionui ir Valonijos regioninei investicijų bendrovei (SRIW) priklausanti įmonė „B.E. FIN“ sukūrė projektą „RenoWatt“, kurio tikslas – skatinti, konsultuoti ir padėti įgyvendinti viešųjų pastatų renovaciją visoje Valonijoje. Projektu, kuriam iš programos ELENA skirta 3,5 mln. eurų dotacija, siekiama renovuoti 500 pastatų 262 savivaldybėse ir sutaupyti apie 35 proc. šiuo metu suvartojamos energijos. Tikimasi, kad išmetamo anglies dioksido kiekis sumažės 7 545 tonomis per metus.

Lietuvoje ardomi seni šiluminiai vamzdiniai

Vilniuje susidėvėję praėjusio amžiaus šiluminiai vamzdžiai praleidžia karštą orą, dėl jų susidėvėjimo didėja avarijų, pavyzdžiui, nuotėkių ir šildymo sutrikimų žmonių namuose, rizika.

EIB teikia Vilniaus šilumos ir karšto vandens tiekimo bendrovei „Vilniaus šilumos tinklai“ ilgalaikę 43 mln. eurų kredito paskolą modernizavimo darbams.

Be to, planuojama statyti naują jėgainę, kurioje bus naudojama biomasė ir saulės energija, ir įrengti efektyvų absorbcinį šilumos siurblių. Įgyvendinant projektą bus atnaujinta 200 000 namų šildymo infrastruktūra, padidintas energijos vartojimo efektyvumas, sumažintas anglies dioksido ir kitų į orą išmetamų teršalų kiekis.

ATITINKA LAIKMEČIO DVASIĄ

Pagal programą „InvestEU“ teikiama parama energiją taupančio socialinio būsto projektui Hanoveryje sprendžia didėjančių pragyvenimo išlaidų ir įperkamo būsto trūkumo problemą

Dėl smarkiai išaugusių energijos ir maisto kainų po Rusijos invazijos į Ukrainą Vokietijos namų ūkių, kurie daugiau nei 10 proc. savo grynąjų pajamų išleidžia sąskaitoms už energiją, skaičius nuo 2021 m. padvigubėjo (iki 41 proc.). Kartu su naujų butų stygiumi ir didėjančiomis nuomos kainomis pragyvenimo išlaidų krizė būsto įperkamumą katapultavo į antrą vokiečius labiausiai slegiančių problemų sąrašo vietą.

Šiaurėje esančio Hanoverio miesto planas pastatyti 640 naujų, taupančių energiją, įperkamų butų nuomai puikiai atitinka laikmečio dvasią, kuriai svarbus ir susirūpinimas dėl klimato kaitos. Naujuosius butus, kuriuos pastatys ir valdys miesto savivaldybės būsto įmonė „Hanova“, sudarys 232 socialiniai būstai ir 408 įperkami būstai.

„Auganti Hanoverio ekonomika daro miestą patraukliu didmiesčiu, – aiškina Karstenas Klausas, bendrovės „Hanova“ generalinis direktorius. – Dėl sparčiai kylančio gyventojų skaičiaus ir dabartinės krizės didėja įperkamo būsto paklausa. Tačiau būstų trūksta. Mes padedame kurti padorius, įperkamus būstus mažas ir vidutines pajamas gaunantiems žmonėms ir taip mažiname miesto būsto rinkos disbalansą.“

Veiksmingas atsakas

82 proc. naujų pastatų bus suprojektuota taip, kad jų energinis naudingumas būtų bent 20 proc. geresnis už Vokietijos beveik nulinės energijos pastatų standartą (KfW 55). Likusiuose bus siekiama, kad energinis naudingumas būtų bent 10 proc. geresnis už šį standartą. Projektas taip pat atitinka ES pastatų energinio naudingumo direktyvą.

Nors nauji, energiją taupantys namai reiškia mažesnes sąskaitas už energiją būsimiems nuomininkams ir mažesnę išmetamo anglies dioksido kiekį, jų statyba nėra pigi. Numatoma, kad „Hanova“ projektas kainuos apie 200 mln. eurų. Tačiau dėl daugybės socialinių ir aplinkosauginių privalumų tai yra būtent toks projektas, kokius Europos investicijų bankas stengiasi remti.

„Labai norėjome dalyvauti šiame projekte, nes jis akivaizdžiai prisideda prie dviejų svarbių ES politikos tikslų – socialinės įtraukties didinimo ir kovos su klimato kaita, – sako ES banko paskolų pareigūnas Sotiras Trambevas. – Pasinaudodami programa „InvestEU“ sugebėjome parengti paketą, kuris gerokai pranoksta viską, ką šiam sektoriui galėjome suteikti anksčiau.“

Šis sandoris yra pirmoji investicija pagal programą „InvestEU“ atlikta Vokietijoje. „Be jos toks paketas nebūtų buvęs įmanomas“, – teigia S. Trambevas.

JĖGAINIŲ IŠVILKIMAS Į JŪRĄ

Pietų Prancūzijos uostas pradeda didžiulę plėtrą, kad galėtų prižiūrėti dvi Viduržemio jūroje plaukiojančias vėjo jėgaines

Vėjo jėgainės – tai šimtus tonų sveriantys plieniniai monstrai, stūksantys kraštovaizdyje. Tačiau įsivaizduokite, kaip tokią jėgainę reikėtų sumontuoti tradiciniame jūrų uoste: 100 metrų ilgio turbiną ir 90 metrų ilgio mentes užkelti ant plūdriosios platformos, o tada atsargiai nuvilkti į vėjo jėgainių parką jūros viduryje.

Norint nutempti vėjo jėgaines į jūrą, reikia iš esmės pertvarkyti uosto infrastruktūrą, tačiau Por la Nuvelio uosto administracija mano, kad uostas šiam iššūkiui pasirengęs. Netoli Monpeljė (Pietų Prancūzija) esančiame uoste tradiciškai perkraunami Šiaurės Afrikai skirti grūdai ir kiti žemės ūkio produktai. Dabar į Seto ir Por la Nuvelio uostų atnaujinimo darbus Oksitanijos regionas investuoja 340 mln. eurų, iš kurių 150 mln. eurų skiria Europos investicijų bankas. Planuojama, kad šiame Viduržemio jūros regione Por la Nuvelis taps jūroje plaukiojančių vėjo jėgainių montavimo, logistikos ir priežiūros centru. Be to, šiame centre iš vėjo jėgainių generuojamos švarios energijos bus gaminamas žaliasis vandenilis.

„Tam reikia visai kitokio gamybinio proceso ir infrastruktūros negu ta, kurią naudojame įprastai“, – tvirtina Didier Codorniou, Prancūzijos Oksitanijos regiono jūrų reikalų direktorius.

Kaip padaryti vietos milžinams

Por la Nuvelio uosto pertvarka vykdoma pagal plataus užmojo atsinaujinančiosios energijos strategiją, kurią parengė Oksitanijos regionas. Iš dviejų Viduržemio jūroje planuojamų statyti plūdriųjų jūros vėjo jėgainių parkų regionas tikisi didžiulės naudos: jų gamyba turėtų patenkinti 400 000 žmonių energijos poreikius. Oksitanijoje, kurioje nedarbo lygis yra vienas didžiausių Prancūzijoje, atsinaujinančioji energija yra galimybė atgaivinti tradicinę žemės ūkio, turizmo ir, toliau nuo jūros, orlaivių ir erdvėlaivių gamybos veiklą.

„Naujoji infrastruktūra padeda plėtoti žalesnę uosto veiklą ir mažinti anglies dioksido kiekį energijos gamyboje, todėl tai – dar vienas žingsnis siekiant mūsų tikslo visoje Europoje užtikrinti anglies dioksido poveikio neutralumą, – pasakoja už Por la Nuvelio projektą atsakinga EIB paskolų pareigūnė Shirley Moussavou. – Plūdrieji jūros vėjo jėgainių parkai taip pat yra vienas iš svarbiausių energetikos pertvarkos darbotvarkės klausimų Prancūzijoje.“

EIB ne tik finansuoja Por la Nuvelio projektą, bet ir remia bandomuosius vėjo jėgainių parkus – vieną jūroje ties Lekatu ir Le Barkaresu, valdomą „Les Éoliennes Flottantes du Golfe du Lion“, ir kitą netoli Griuisano, kurį valdys „EolMed“. Balandžio mėn. Bankas su „EolMed“ pasirašė 85 mln. eurų paskolą, o gegužės mėn. su „Les Éoliennes Flottantes“ – 75 mln. eurų paskolą. Abiem paskoloms suteikta Europos strateginių investicijų fondo garantija. Be to, Bankas skyrė 50 mln. eurų trečiajam jūrų parkui, planuojamam už 40 km į vakarus nuo Marselio.

Por la Nuvelis nutolęs nuo „Les Éoliennes Flottantes“ ir „EolMed“ valdomų parkų mažiau nei 20 km. Palyginti nedidelis atstumas tarp uosto ir vėjo jėgainių parkų sumažina riziką, susijusią su didžiulių konstrukcijų gabenimu jūra.

Oksitanijos regionas, apimantis teritoriją nuo Tulūzos apylinkių iki Ispanijos ir Monpeljė, garsėja gerais orais. Tačiau jis taip pat žinomas dėl garsiojo mistralio – stipraus šiaurės vakarų vėjo, kuris pučia iš Pietų Prancūzijos į Liono įlanką, kur ir bus statomos vėjo jėgainės.

Nors tokie vėjai tinka elektros energijos gamybai, jie yra siaubingi, kai reikia išlaikyti 600 tonų sveriančią jėgainę ant 90 x 90 metrų plūdriosios platformos. Kad jėgainės būtų galima sumontuoti ant platformų, pagrindinis uosto baseinas turi būti apsaugotas nuo didelių bangų ir jame turi būti pakankamai vietos darbui su jėgainėmis. Be to, vėjo jėgainių, menčių ir platformų dalims sandėliuoti reikia didelių krovos dokų. „Sandėliavimas iš tiesų yra svarbiausia, – sako Oksitanijos regioninės ekonominės plėtros agentūros jūrų atsinaujinančiosios energijos projektų vadovas Julienas Ciglaras.

Logistikos galvosūkis

Vėjo jėgainės, mentės ir kiti infrastruktūros objektai iš gamyklų visoje Europoje paprastai gabenami jūra. Viena iš pagrindinių vėjo jėgainių tiekėjų bandomiesiems parkams yra bendrovė „Vestas“, kurios pagrindinė gamykla įsikūrusi Danijoje. Norint vėjo jėgaines plukdyti jūra, reikėjo išplėsti uosto įplaukos vartus, kad galėtų įplaukti 100–200 metrų ilgio laivai.

Tam, kad būtų galima patenkinti vėjo jėgainių parkų poreikius, uostas suplanavo plėtrą ir renovaciją, kuri apima 250 metrų ilgio platformos (pakankamai tvirtos, kad išlaikytų sunkiasvorius kranus) statybą, aplink uostą esančių pylimų praplėtimą, siekiant pagilinti jo baseiną, papildomo terminalo, kuriame būtų surenkamos vėjo jėgainės, ir sandėlių statybą. Tikimasi, kad pirmasis statybų etapas bus baigtas 2023 m.

Atsinaujinančiosios energijos panaudojimo užmojai

Prieš paskelbiant apie bandomuosius vėjo jėgainių parkus, Por la Nuvelio uostui sunkiai sekėsi atrasti savo nišą. Verslas silpnėjo. Pagrindinė uosto veikla – grūdų eksportas – mažėjo, be to, uoste trūko infrastruktūros, kuri leistų priimti didesnius laivus, gabenančius angliavandenilius, pavyzdžiui, iškastinį kurą ir chemines medžiagas.

Aplinkiniame rytinių Pirėnų regione pramonės įmonių nedaug, nedarbo lygis – beveik 10 proc. D. Codorniou teigimu, uosto veiklą nukreipus į atsinaujinančiąją energetiką, atsirado galimybė „atgaivinti regiono ekonomiką – pakeisti uosto verslo modelį ir mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, o kartu ir kurti darbo vietas regione.“

Tikimasi, kad artimiausiu metu prasidėsiantys bandomieji projektai sukurs apie 300 etatinių darbo vietų. Vis dėlto Prancūzijos vyriausybė turi didesnių jūros vėjo panaudojimo planų. Pirmiausia planuojama pastatyti du bandomuosius parkus su trimis vėjo jėgainėmis kiekviename. O iki 2030 m. vyriausybė planuoja plėsti šiuos parkus ir sukurti 250 MW plūdrųjį vėjo jėgainių parką Liono įlankos viduryje, ilgainiui aprūpinsiantį energija daugiau kaip 400 000 žmonių. Kitą panašaus dydžio plūdrųjį vėjo jėgainių parką planuojama įrengti prie Marselio krantų.

„Regionas turi rimtų ambicijų Por la Nuvelį paversti ne tik Prancūzijos, bet ir viso Viduržemio jūros regiono energetikos pertvarkos uostu,“ – sako J. Ciglaras.

Perėjimas prie žaliojo vandenilio

Infrastruktūra ir priežiūra, kurią Por la Nuvelio uostas teiks vėjo jėgainių parkams, yra didesnės regioninės strategijos, kuria siekiama sukurti atsinaujinančiosios energijos centrą, dalis. Konsorciumas „Wind'Occ“ subūrė 170 regiono įmonių ir 25 akademines institucijas bei laboratorijas, kad paremtų besiformuojančią vėjo energijos pramonę.

Daug dėmesio regionas skiria ir žaliajam vandeniliui. 2019 m. buvo patvirtintas 150 mln. eurų vertės Žaliojo vandenilio planas, pagal kurį numatoma sukurti vandenilio gamybos, laikymo ir paskirstymo infrastruktūrą, o energiją naudoti vietos transportui, pavyzdžiui, autobusams ir traukiniams, varyti. Pagal susijusį projektą „Koridorius H2“ Oksitanijoje bus sukurtas vandenilio paskirstymo stočių tinklas palei kelią, einantį nuo Viduržemio jūros iki Šiaurės jūros. EIB skolina projektui „Koridorius H2“ 40 mln. eurų.

„Šis regionas galėtų parodyti kitiems Prancūzijos regionams, kaip vystyti tokią veiklą“, – sako EIB Oro, jūrų ir inovatyvaus transporto skyriaus ekspertas José Rino.

„Regionas turi rimtų ambicijų Por la Nuvelį paversti ne tik Prancūzijos, bet ir viso Viduržemio jūros regiono energetikos pertvarkos uostu.“

Julien Ciglar, Oksitanijos regioninės ekonomikos plėtros agentūros jūrų atsinaujinančiosios energijos projektų vadovas

ATRANDAMOS VĖJO ENERGIJOS INOVACIJOS

Kainų spaudimas ir ekstremali aplinka jėgainių gamintojus verčia diegti naujoves

Vėjo jėgainių gamintojams, kaip antai „Vestas“, rinkos aplinka, kurioje jie veikia, gali būti tokia pat nuožmi, kaip ir audringa jūra ar stiprūs vėjai, kuriuos turi atlaikyti jų gaminiai. Po daugelį metų trukusios viešosios paramos pramonė konsoliduojasi, reaguodama į kainų spaudimą.

Iš dalies tokį spaudimą sukelia vėjo jėgainių parkų kūrėjai, žadantys mažas vėjo jėgainių gaminamos elektros energijos kainas, o tada jie spaudžia jėgainių gamintojus. Dar vienas galvos skausmas – kylančios žaliavų kainos.

Tuo pat metu jėgainių gamintojai daug investuoja į mokslinius tyrimus ir plėtrą, kad pagerintų savo įrangos našumą ir patenkintų naujų vėjo jėgainių parkų vis ekstremalesnėje aplinkoje paklausą.

„Pramonės įmonės patiria didžiulį spaudimą dėl kainų, – sako Matteo Fusari, Europos investicijų banko, finansuojančio bendrovę „Vestas“, vyresnysis inžinierius ir vyriausiasis patarėjas. – Kad užsitikrintų konkurencingumą, Europos įrangos gamintojams labai svarbu išnaudoti produktų asortimento sinergiją, mažinti produktų sudėtingumą ir optimizuoti pasaulinę gamybą, pirkimo procesus ir išsidėstymą.“

Danijos bendrovė „Vestas“ pirmauja pasaulinėje vėjo jėgainių rinkoje – joje užima apie 15 proc. Visgi jai ant kulnų lipa Kinijos milžinės „Xinjiang Goldwind Science & Technology“ (13 proc.) ir „GE Renewable Energy“ (12 proc.). Su projektu dirbusi EIB paskolų pareigūnė Delia Fornade teigia, kad bendrovė „Vestas“ yra viena iš lyderių.

EIB suteikė bendrovei „Vestas“ 475 mln. eurų paskolą 2022–2025 m. Europos Sąjungoje vykdomai mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklai remti. Liepos mėn. pasirašyta ir jau išmokėta paskola padengia maždaug pusę 952 mln. eurų vertės bendrovės mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros biudžeto šiam laikotarpiui.

Projekte daugiausia dėmesio skiriama kelioms sritims. Pirmoji – naujų rotorų stebulių ir menčių, galinčių atlaikyti šaltą klimatą ar ekstremalias oro sąlygas, kūrimas ir produktų supaprastinimas, kad būtų galima paspartinti diegimą. Antroji – naujų bendrų ir modulinų platformų, skirtų sausumos vėjo jėgainėms, konstrukcijų kūrimas, kad jas būtų galima geriau pritaikyti įvairioms sąlygoms. Trečiojoje srityje daugiausia dėmesio skiriama naujoms modulinėms platformoms, skirtoms vėjo jėgainėms jūroje, kad bendrovė galėtų išnaudoti sinergiją ir masto ekonomiją su sausumoje gaminamais produktais.

Bendrovei „Vestas“ paskola suteikiama itin svarbiu Europos energetikos permainų laikotarpiu. Europos siekis panaikinti priklausomybę nuo Rusijos naftos ir dujų paskatino atsinaujinančiosios energijos, pavyzdžiui, saulės ir vėjo energijos, kurios kainos tampa vis konkurencingesnės, rėmimą.

NAUJI SPRENDIMAI DEGALŲ SRITYJE

Prancūzijos bendrovės naujos talpyklos ir automatizavimo technologijos palengvins lengvųjų automobilių ir sunkvežimių eksploatavimą naudojant vandenilį

Netoli Paryžiaus įsikūrusi didelė automobilių dalių tiekėja „Faurecia“ mano, kad iki 2050 m. žaliasis vandenilis galėtų patenkinti beveik 20 proc. pasaulio energijos poreikio, o tai leistų kasmet sumažinti išmetamo anglies dioksido kiekį šešiomis gigatonomis. Bendrovės skaičiavimais, iki 2030 m. keliais jau važinės 5 mln. transporto priemonių, kuriose įdiegta vandenilio kuro elementų technologija.

„Faurecia“ yra vandenilio talpyklų, skirtų lengviesiems automobiliams, sunkvežimiams ir didelėms degalinėms, lyderė. Ji siekia padėti automobilių pramonei greičiau pradėti naudoti vandenilį. Be to, bendrovė kuria vandenilio kuro elementų sistemas ir technologiją automatiniams automobiliams. Visos šios naujos leis vandenilį naudoti įvairių tipų transporto priemonėse, – ypač sunkiasvorėse ir visureigėse transporto priemonėse su didelės galios varikliais, kurie suvartoja daug iškastinio kuro.

„Tokios proveržio technologijos kaip vandenilis atliks lemiamą vaidmenį pertvarkant ir dekarbonizuojant automobilių pramonę“, – sako Antonello Locci, Europos investicijų banko patarėjas inovacijų ir pažangių gamybos projektų klausimais.

Europos Sąjungoje transportas yra didžiausias šiltnamio efektą sukeliančių dujų šaltinis – jis išmeta apie 31 proc. šių dujų. Jungiant orą ir vandenilį, visa automobiliui eksploatuoti reikalinga elektros energija gali būti pagaminama vandenilio kuro elementų. Jie išskiria tik šilumą ir vandenį, o ne anglies dioksidą ar kitus teršalus.

Be to, kuro elementai turi ir kitų privalumų, palyginti su vidaus degimo varikliais. Jie yra galingesni ir didesnio energinio naudingumo nei iškastinis kuras, veikia tyliai, o jiems įkrauti reikia mažiau laiko, todėl jie užtikrina tokį patį lankstumą kaip ir automobiliai su tradiciniais varikliais.

Siekdamas padėti automobilių pramonei transformuotis, Europos investicijų bankas 2022 m. liepos mėn. patvirtino 315 mln. eurų paskolą bendrovei „Faurecia“. Šis finansavimas teikiamas pagal programą „InvestEU“, kuria siekiama skatinti inovacijas ir sukurti daugiau darbo vietų. Europos investicijų banko paskolų pareigūnas Noras Mebkhouas pažymi, kad „InvestEU“ sumažina riziką, todėl galima siūlyti didesnes ilgalaikes paskolas bendrovėms, veikiančioms svarbiausiose ekonomikos srityse.

Gavusi banko paramą, „Faurecia“ toliau kurs naujos kartos vandenilio talpyklas, kurios bus naudojamos transporto priemonėse ir degalinėse, taip pat didins savo gaminių autonomiškumą ir galimybę juos perdirbti.

Be to, įgyvendinant „Faurecia“ projektą bus kuriamos darbo vietos ir padedama Rytų ir Vidurio bei Šiaurės Prancūzijos regionams tapti ekonomiškai konkurencingesniems.

ŽALIOSIOS KIPRO SAVIVALDYBIŲ INICIATYVOS

Miestų atnaujinimo projektu siekiama, kad savivaldybės taptų žalesnės, būtų skatinama ekonomika ir gerinamas žmonių gyvenimas

Kipras nori sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir tapti žalesnis. Įgyvendinti šį siekį jis pradeda nuo miestų ir miestelių pertvarkos projektų. Tačiau tai ilga, sudėtinga ir brangi užduotis.

„Savivaldybės turi įgyvendinti nemažai žaliųjų investicijų ir diegti žalesnes technologijas, – aiškina Kipro savivaldybių sąjungos generalinis sekretorius Michalis Socratous. – Supratome, kad norint, jog miestai būtų žalesni, pirmiausia reikia atnaujinti ir pertvarkyti miestų teritorijas, renovuoti pastatus ir viešąsias erdves, padaryti tvaresnį viešąjį transportą.“

Visa tai išdėstyta Savivaldybių strateginiame darnaus vystymosi plane. Kipro vyriausybės ir Kipro savivaldybių sąjungos įsteigta programa finansuos daugybę projektų, skirtų savivaldybėms visame Kipre atgaivinti ir atnaujinti.

Planą remia Europos investicijų bankas, lapkričio mėn. pasirašęs 150 mln. eurų bendrąją paskolą ir teikdamas techninę pagalbą per savo konsultacijų centrą.

„Bendroji paskola iš esmės yra skėtinė investicija, leidžianti mums finansuoti dešimtis ar net šimtus svarbių projektų, – tvirtina Europos investicijų banko vyresnysis paskolų pareigūnas Nicos Yiambides. – Be to, dėl jos galime remti mažesnius projektus ir savivaldybes, kurios paprastai mūsų finansavimo negautų.“

Kokia yra miestų regeneracijos nauda?

Sėkmingai vykdoma miestų regeneracija gali padėti kurti žalesnes miesto erdves, o kartu – gerokai pagerinti mieste gyvenančių ir dirbančių žmonių gyvenimą.

Dėl pagerėjusios infrastruktūros miestų teritorijos tampa patrauklesnės kaip verslo vietos ir turistų traukos centrai, o tai skatina ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. Tai prisideda ir prie gyventojų gerovės – jie gali naudotis geresniu švietimu, viešosiomis paslaugomis ir laisvalaikio infrastruktūra.

Pavyzdys – antro pagal dydį Kipro miesto Limasolio istorinio centro atnaujinimas. Pagal 2013 m. užbaigtą projektą atkurta ankstesnė istorinių pastatų ir miesto erdvių šlovė, pagerintas eismo valdymas, sukurta pėsčiųjų zonų, nutiestos naujos elektros, telekomunikacijų ir vandentiekio jungtys.

Savivaldybių darnaus vystymosi strateginiu planu to paties siekiama nacionaliniu mastu. Kipro vyriausybė, remiama Europos investicijų banko, įgyvendins projektus, kuriais bus rekonstruojamos viešosios erdvės ir žaliosios zonos, gerinami dviračių takai ir viešojo transporto tinklai, atnaujinami viešieji pastatai, modernizuojami nuotekų ir vandentiekio tinklai, regeneruojamos nualintos miestų teritorijos ir kuriami išmanieji miestai naudojant skaitmeninius sprendimus, kad būtų teikiamos geresnės ir veiksmingesnės viešosios paslaugos.

PASKUTINĖ ŽALIOJI MYLIA

Didžiausias Italijos logistikos operatorius keičia tradicines pašto ir siuntinių pristatymo transporto priemones į nulinės taršos transporto priemonių parką, kad sumažintų išmetamųjų teršalų kiekį

Vėlyvas ruduo, o Romoje vis dar šilta, oras gaivus ir skaidrus. Saulė pro debesis skverbiasi ant terakotos spalvos namų siauroje Bravetos gyvenamojo rajono gatvelėje. Keletu elektrinių triračių, maždaug golfo vežimėlio dydžio, pašto darbuotojai tyliai išvežioja laiškus ir siuntinius.

Šimtai elektrinių triračių ir elektromobilių netrukus pasieks keliolika Romos rajonų, iš kurių 57 bus Madžiolino paskirstymo centre, aprūpinančiame Nomentano, kuriame gyvena Anna Manghetti. „Labai smagu matyti, kad kasdien pristatant paštą naudojama vis daugiau naujų triračių, – sako ji. – Yra dėl ko dirbti.“

A. Manghetti – „Poste Italiane“, didžiausio šalies logistikos operatoriaus ir pirmaujančio finansų, draudimo ir mokėjimo paslaugų sektoriaus dalyvio, finansų skyriaus vadovė. Kovo mėn. gavęs 100 mln. eurų paskolą iš Europos investicijų banko, „Poste Italiane“ pakeitė savo tradiciniu kuru ir benzinu varomų automobilių parką nulinės taršos triračiais ir elektromobiliais.

„Kaip ES klimato bankas, didžiuojamės galėdami remti „Poste Italiane“ ambicingą dekarbonizacijos planą,“ – teigia Giovanni Aldeghi, Europos investicijų banko vyresnysis pareigūnas, dirbęs **rengiant ES banko didžiausio finansavimo, skirto nulinės taršos judumo platformai, projektą.**

Kiek žalias yra mūsų siuntinys?

Sudėtingiausia siuntinio kelionės nuo sandėlio iki durų dalis yra vadinamoji paskutinė mylia – paskutinis pristatymo proceso etapas nuo paskirstymo centro iki gavėjo.

Po COVID-19 pandemijos kilo internetinių apsipirkimų bumas, o dėl jo padidėjo su transportu susijęs anglies dioksido išmetimas. Miestai ir logistikos įmonės vargo dėl nebūtinų pristatymo reisų, spūsčių, automobilių pastatymo problemų, o vietiniai gyventojai kentėjo dėl triukšmo ir oro taršos.

Jei paskutinės mylios pristatymas būtų efektyvesnis ir žalesnis, miestai būtų sveikesni ir tinkamesni gyventi. Ši idėja A. Manghetti galvoje pradėjo suktis 2020 m. vasarą.

Projektą „Poste Italiane Green Mobility“ prižiūrėjo „Poste Italiane“ vykdomasis direktorius Matteo Del Fante ir komanda, pavaldi vyriausiajam finansų direktoriui Camillo Greco. Jiems padėjo Giuseppe Lasco, vienas iš generalinių direktorių, ir grupės tvarios plėtros, rizikos ir atitikties vadovas Marcello Grosso.

Pagal žaliojo mobilumo projektą bendrovės tradiciniais degalais ir benzinu varomus automobilius pakeis 4 150 elektrinių transporto priemonių, skirtų pristatymams miestuose ir jų apylinkėse. Projektas taip pat apima įkrovimo stoteles ir IT platformą, kurių bendra vertė –145 mln. eurų.

Unikalūs finansavimas

ES banko paskola bendrovei „Poste Italiane“ išsiskiria keliomis unikaliomis savybėmis. Visų pirma, ja apmokami nuomos mokesčiai už elektrinių transporto priemonių parko atnaujinimą, taip pat susijusių įkrovimo stotelių ir IT platformos įrengimas. Be to, ja padengiamos elektrinių transporto priemonių parko ilgalaikės nuomos įmokos, kurios apskaitomos turto dalyje kaip naudojimo teisės.

“**Tai – ateitis.**”

Tiago Lopes, vyresnysis inžinierius, EIB

Siekdamas padėti „Poste Italiane“ paspartinti žaliąją pertvarką, Bankas finansuoja 69 proc. projekto, o tai yra gerokai daugiau nei standartinė Banko nustatyta 50 proc. finansavimo riba.

Planas ambicingas: 40 proc. sumažinti pašto siuntų pristatymo parko išmetamų teršalų kiekį. Galutinis tikslas – iki 2030 m., t. y. anksčiau, nei nustačiusi Europos Sąjunga, užtikrinti anglies dioksido poveikio neutralumą.

Ne tik elektrinės transporto priemonės

2022 m. spalio viduryje jau buvo 1 100 elektrinių transporto priemonių, pristatančių paštą 70 Italijos miestų ir miestelių, įskaitant Turiną, Florenciją, Triestą, Boloniją, Neapolį ir, žinoma, Romą.

Šioms transporto priemonėms įkrauti naudojama iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunama elektros energija. Įgyvendinus projektą sumažės oro tarša, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas ir triukšmas miestų centruose. Anglies dioksido kasmet bus išmetama 3 000 tonų mažiau. Tai prilygsta vidutiniam teršalų kiekiui, kuris į aplinką išmetamas skraidinant 3 000 keleivių iš Paryžiaus į Niujorką ir atgal.

Siekdama dar labiau sumažinti poveikį aplinkai, „Poste Italiane“ pasinaudos Europos investicijų banko finansavimu savo IT platformos priežiūrai. Inovatyvus modelis optimizuoja pašto darbuotojo maršrutą pagal pašto siuntų srautą, atstumą, kelio tipą, eismo apribojimus ir siuntų skaičių. Planuojant maršrutą atsižvelgiama į elektromobilių ridos ribas ir įkrovimo stotelių prieinamumą.

„Šio projekto sėkmė priklauso nuo didelio kiekio duomenų, surinktų realiuoju laiku, interpretavimo, – aiškina su šia operacija dirbęs Europos investicijų banko vyresnysis inžinierius Tiago Lopesas. – Tai – ateitis.“

INOVACIJOS IR SAVARANKIŠKUMAS

“ EIB didžiuojasi tuo, kad teikia katalizuojantį finansavimą Europos inovacijoms, skatina nepriklausomas, atsparias ir saugias sveikatos sistemas Europos piliečiams bei remia Europos biotechnologijų ir medicinos technologijų perlus. Ši pozicija sustiprėjo per neseniai kilusią koronaviruso pandemiją – 2021 m. EIB skyrė daugiau kaip 1,6 mlrd. eurų gyvybės mokslų projektams finansuoti, tarp jų ir bendrovei „BioNTech“, kuriančiai COVID-19 iRNR vakciną. Be to, mūsų veikla padeda spartinti fundamentinių mokslinių tyrimų komercializavimą, skatina intelektinės nuosavybės plėtrą ir remia nepatenkintiems medicinos poreikiams tenkinti skirtų inovatyvių produktų, kurie Europoje ir visame pasaulyje padeda gerinti pacientų gyvenimo kokybę, kūrimą ir augimą. ”

Dana Burduja, EIB Gyvybės mokslų ir sveikatos skyriaus vadovė

“ Jei Europa nori ekonominio savarankiškumo, ji turės masiškai investuoti į inovacijas ir pagrindines savo ekonomikos skaitmenizavimo technologijas, visų pirma, lustus, duomenų centrus ir kibernetinį saugumą. Skaitmenizavimas yra neišvengiamas, ateina anksčiau, nei tikėtasi, ir daro didesnę poveikį, nei manote. Tačiau reikia investuoti, kad būtų galima plaukti ant šios bangos. ”

Harald Gruber, EIB skaitmeninės infrastruktūros vadovas

INOVACIJOS IR SAVARANKIŠKUMAS

Inovacijos yra gyvybiškai svarbios Europos ekonominei gerovei, savarankiškumui ir klimato politikos tikslams, nes jų neįmanoma pasiekti naudojant vien dabartines technologijas.

Mūsų finansinė ir techninė parama padėjo Europos bendrovėms pasiekti laimėjimų įvairiose srityse – nuo plūdriųjų vėjo jėgainių iki iRNR vakcinų. Be to, dėl šios paramos Europos verslininkams, mokslininkams ir inžinieriams mažėja poreikis ieškoti užsienio kapitalo, todėl didėja Europos savarankiškumas strateginiuose sektoriuose.

RUNKELIAI, KURIE ĮVEIKIA LIGAS

Prancūzijos įmonė veisia klimato kaitai atsparius augalus, kuriems reikia mažiau pesticidų ir trąšų

Es draudimas naudoti neonikotinoidus – insekticidus, naudojamus tokiems augalams kaip cukriniai runkeliai apsaugoti nuo amarų platinamų ligų, 2018 m. atrodė gera idėja. Buvo nustatyta, kad šis insekticidas kenkia bičių populiacijoms, todėl Europos Sąjunga nusprendė jį uždrausti, siekdama didinti postūmį link tvaresnio žemės ūkio.

Tačiau dėl šio draudimo kai kuriuose cukrinių runkelių laukuose kilo geltligė. Ši augalų liga sumažino Prancūzijos, kuri yra viena didžiausių pasaulyje cukraus iš runkelių gamintojų, derlių ir sukėlė grėsmę pramonės sektoriui. Todėl Prancūzija atšaukė draudimą iki 2023 m.

Tai neilgas laikas. Naujų augalų veislių kūrimas paprastai trunka nuo septynerių iki dešimties metų. Šiaurės Prancūzijoje įsikūrusi augalų selekcininkė ir sėklų gamintoja „Florimond Desprez Group“ intensyviai sprendžia šią problemą. Įmonė jau beveik 200 metų veisia cukrinius runkelius, taigi, siekdama sukurti augalą, kuris būtų atsparus geltligei ir kartu išlaikytų natūralų atsparumą kitoms augintojų rykštėms, pavyzdžiui, rizomanijos virusui, naudojami didžiule patirtimi.

Šios lenktynės turi įtakos kitiems augalams ir žemės ūkio sritims.

„Kad žemės ūkis būtų tvaresnis, turime naudoti mažiau azoto trąšų, paliekančių didelį anglies dioksido pėdsaką, ir mažiau pesticidų, – teigia „Florimond Desprez Group“ strategijos direktorius Marinas Desprezas. – Jei augalų veislė natūraliai atspari arba tolerantiška ligoms, jai apsaugoti nereikia cheminių medžiagų.“

Žemės ūkis patiria spaudimą dėl klimato kaitos, poreikio mažinti poveikį aplinkai ir didėjančio pasaulio gyventojų, kuriuos reikia maitinti, skaičiaus. Svarbiausia – išvesti augalus, kuriems reikėtų mažiau išteklių ar cheminio apdorojimo, bet kurie suteiktų pakankamai maisto vis sudėtingesnėmis sąlygomis.

Balandžio mėn. pasirašęs 40 mln. eurų paskolą Europos investicijų bankas remia „Florimond Desprez“ mokslinius tyrimus ir plėtrą, daugiausia Prancūzijoje ir Belgijoje. Paskolą garantuoja Europos strateginių investicijų fondas, dabar priklausantis fondui „InvestEU“.

„Šiam sektoriui reikia daug investicijų, o finansavimas nėra lengvai prieinamas, ypač kai nesi didelė įmonė“, – sako Zeina Chebli, už šį projektą atsakinga Europos investicijų banko paskolų pareigūnė.

Augalų veisimas šimtmečius

„Florimond Desprez“ yra tipiškas šeimos verslas. Desprezų šeima šią įmonę įkūrė 1830 m., prieš penkias kartas, Kapel an Pevelio kaime į pietus nuo Lilio. Verslas gavo naudos iš augančios cukrinių runkelių pramonės, sukurtos remiant Napoleonui Bonapartui. Bėgant metams įmonė pradėjo auginti ir kitas kultūras, pavyzdžiui pramonines trūkazoles, bulves ir kviečius.

Europos strateginių investicijų fondas (ESIF)

**Jei augalų veislė natūraliai atspari arba tolerantiška ligoms,
jai apsaugoti nereikia cheminių medžiagų. //**

Marinas Desprezas, „Florimond Desprez Group“ strategijos direktorius

„Paskolomis padedame tokiems verslams išlikti konkurencingiems ir spręsti pagrindines žemės ūkio sektoriaus aplinkosaugos problemas, pavyzdžiui, prisitaikyti prie klimato kaitos, be to, paremiame kaimo vietoves, ypač Šiaurės Prancūzijoje“, – sako Europos investicijų banko Bioekonomikos grupės vyresnysis inžinierius Sébastienas Collot.

Augalų selekcijos idėja – gan paprasta. Pavyzdžiui, kviečių veislė, iš kurios kepama ypač skani ar traški duona, sukryžminama su kita veisle, kuri yra ypač ištverminga ar atspari ligoms. Mokslininkai rankomis apdulkina vieną veislę su kita ir taip sukuria hibridą. Tuomet daugybė hibrido daigų pasodinami ir stebimi, siekiant įsitikinti, kad naujasis augalas pasižymi pageidaujamomis savybėmis (skani duona ir atsparumas ligoms).

Žemės ūkio patiriamas spaudimas

Per pastaruosius 50 metų žemės ūkiui pavyko neatsilikti nuo sparčiai augančio pasaulio gyventojų skaičiaus. Vis dėlto, norint maisto paklausą tenkinti ir ateityje, žemės ūkyje teks sparčiau diegti inovacijas. „Susiduriame su veiksmų deriniu: Žemėje mažėja žemės, daugėja žmonių, o klimato sąlygos darosi vis nepalankesnės, – sako Europos investicijų banko atstovas S. Collot. – Taigi, labai svarbu – moksliniai tyrimai.“

Moksliniai tyrimai taip pat būtini kovai su kenkėjais ir maru – problemomis, kurios Šiaurės Europos paprastai nekankina. Praėjusiais metais Prancūzijos Šampanės regione ūkininkai ant kviečių aptiko rūdę – ligą, kuri 20–30 metų buvo paplitusi tik Maroke. Vabzdžiai, kurie anksčiau žiemą žūdavo, dabar išgyvena ir dauginasi. Iš dalies tai lemia klimato kaita. „Poveikis derliui yra didžiulis, – tvirtina M. Desprezas. – Taip yra ir dėl naujų ligų, ir dėl ūkininkų patiriamos traumos, be to, kyla pavojus mūsų apsirūpinimui maistu.“

Žemės ūkiui patiriant tokį didelį spaudimą, kyla baimė dėl ateities. Visgi M. Desprezas tvirtina, kad atsinaujinęs dėmesys inovacijoms ir augalų veislių kūrimui suteikia didžiulių galimybių. „Esu tikras, kad mūsų profesija, turinti realią socialinę naudą, padės kurti tvaresnę žemės ūkį ir didins maisto autonomiją Europoje“, – sako jis.

VAKARIENEI – RIZIKOS KAPITALAS. KAS PAGEIDAUJATE?

Išalkusį pasaulį maitiname rizikos kapitalu

Gyvuliai kenčia nuo parazitų. Tam, kad galėtų su jais kovoti, ūkininkai turi siųsti išmatų mėginius į laboratoriją, o rezultatų kai kada tenka laukti net penkias dienas. Taigi dažnai jie tiesiog suleidžia vaistų visai bandai. „Per didelis vaistų vartojimas gali turėti įtakos maisto grandinei, – aiškina Danielis Izquierdo, „Micron Agritech“ generalinis direktorius ir vienas iš įkūrėjų. – Juk tai, ką suėda gyvuliai, galiausiai atsiduria mūsų lėkštėse.“

Kartu su kitais bendramoksliais iš Dublino technologijos universiteto D. Izquierdo sukūrė mašininio mokymosi sprendimą, leidžiantį ūkininkams patiems atlikti greituosius tyrimus naudojant specialų rinkinį ir išmanųjį telefoną.

Projektas pelnė komandai keletą apdovanojimų ir piniginių prizų, todėl 2019 m. jos nariai buvo pasirengę atsiskirti nuo universiteto ir steigti savo įmonę. Žengti kitą žingsnį jiems padėjo Europos investicijų fondo remiamos rizikos kapitalo įmonės „The Yield Lab Europe“ kapitalo investicija. „Ji padėjo kurti mūsų produktą ir pasiekti mums tai, ką dabar turime“, – sako D. Izquierdo.

„Micron Agritech“ – vienas iš pavyzdžių, kaip rizikos kapitalas padeda diegti žemės ūkio sektoriui taip reikalingas inovacijas. Numatoma, kad per maždaug 60 metų pasaulio gyventojų skaičius pasieks 10,4 mlrd. Išmaitinti visus šiuos žmones mūsų planetai, kuri jau ir taip išsekusi, nebus paprasta. Rizikos kapitalas, skiriamas inovacijoms ir naujoms technologijoms remti, yra gyvybiškai svarbus siekiant užtikrinti, kad ateities kartos nebadautų, todėl Europos investicijų fondas investuoja į tokius fondus kaip „The Yield Lab Europe“.

„Investuodami į rizikos kapitalo ir privataus kapitalo įmonių valdomus fondus, galime padauginti rinkai teikiamus išteklius, – pasakoja Adelaide Cracco, Europos investicijų fondo Poveikio klimatui ir aplinkai skyriaus vadovė. – Kai taip dirbame kartu su investuotojais, kiekvienas mūsų investuotas euras pritraukia dar keturis eurus iš kitų investuotojų.“

Inovacijų dūzgesys

Dar vienas Europos investicijų fondo remiamas žemės ūkio technologijų startuolis – Korko (Airija) bendrovė „ApisProtect“, sukūrusi naujovišką sistemą, padedančią bitininkams didinti produktyvumą ir mažinti išlaidas.

Naudodama daiktų interneto ir dirbtinio intelekto technologijų derinį, „ApisProtect“ nuotoliniu būdu renka ir interpretuoja avilių duomenis.

Tokios rizikos kapitalo investicijos kaip „Micron Agritech“ ir „ApisProtect“ skatina inovacijas ankstyvuosiuose plėtros etapuose. Pasak Europos investicijų fondo atstovės A. Cracco, šios inovacijos gali turėti potencialo pakeisti žaidimo taisykles ir sukelti perversmą verslo sektoriuose bei sukurti naujų produktų ir technologijų, kurių reikės ateityje ir kurios turės didžiulį poveikį.“

PRISTATYMO ROBOTŲ IŠKILIMAS

Robotikos bendrovė „Starship Technologies“ keičia mūsų apsipirkimo ir prekių pristatymo įpročius, diegdama žaliąsias inovacijas, susijusias su mobilumu mieste

Išsivaizduokite: ką tik grįžote iš darbo ir labai norite valgyti. Nusprendžiate užsisakyti maisto internetu ir laukiate, kol jį atveš. O kai gavę pranešimą apie pristatymą atidarote duris, tarpdury nieko nėra – tik mažas baltas futuristinės išvaizdos pirkinių krepšelio dydžio robotas.

Galbūt skamba kaip mokslinė fantastika, bet daugeliui vartotojų Estijoje, Suomijoje, Danijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose tai – jau realybė.

Šią naują sukūrė bendrovė „Starship Technologies“, kurią 2014 m. Estijoje įsteigė vienas iš „Skype“ įkūrėjų ir vyriausiasis architektas Ahti Heinla ir Janusas Friisas. Nuo to laiko bendrovė įvykdė daugiau kaip 3,5 mln. komercinių pristatymų, įveikusi daugiau kaip 7 mln. km atstumą visame pasaulyje, t. y. daugiau nei bet kuris jos konkurentas.

Pristatymo robotai iš ateities

„Starship“ robotai panašesni į R2-D2 nei į Terminatorių, bet trapi išvaizda apgaulinga – iš tikrųjų jie yra tvirti. Šie robotai, aprūpinti 12 kamerų ir šešiais ratais, gali perlipti bordiūrus, apeiti objektus, pasitraukti nuo pėsčiųjų ir net aptikti kliūtis, pavyzdžiui, važiuojančius automobilius, per 300 metrų atstumą.

„Starship“ robotai krovinius pristato išmaniau. Varomi elektra, o valdomi derinant jutiklių, dirbtinio intelekto ir mašinų mokymosi elementus robotai nustato trumpiausią ir saugiausią maršrutą – dėl to sutrumpėja pristatymo laikas ir sumažėja anglies dioksido pėdsakas. Pasak „Starship“ vadovo pavaduotojo rinkodaros klausimais Henrio Harriso-Burlando, vidutiniam „Starship“ pristatymui sunaudojama tiek pat energijos, kiek virduliui reikia, kad užvirintų vandenį vos vienam puodeliui arbatos.

Žalesni ir inovatyvesni sprendimai

Krovininis transportas yra didelis taršos šaltinis daugelyje miestų, o „Starship“ pristatymo robotai gali sumažinti spūstis ir kenksmingą taršą paskutinėje mylioje. „Kiekvienas robotas gali pakeisti dešimt automobilių, – pasakoja H. Harrisas-Burlandas. – Neseniai Jungtinėje Karalystėje kartu su Milton Keinso miesto taryba atliktas tyrimas parodė, kad dėl mūsų robotų buvo išvengta daugiau kaip 280 000 kelionių automobiliais. O tai reiškia 137 tonas CO₂ ir 22 kg azoto oksido teršalų.“

Europos investicijų bankas remia bendrovę 2022 m. sausio mėn. pasirašyta 50 mln. eurų kvazinuosavo rizikos kapitalo paskola. Šis finansavimas, savo ruožtu remiamas Europos strateginių investicijų fondo, teikiamas pagal Europos augimo finansinę priemonę – produktą, kurio paskirtis – spręsti rizikos kapitalo trūkumo problemą, kylančią veiklą Europoje pradedančioms inovatyvioms įmonėms.

SKATINAME DAIKTŲ INTERNETO LYDERIUS

Dvi Europos bendrovės transformuoja daiktų internetą (IoT), teikdamos inovatyvias skaitmenines pastatų naudojimo paslaugas

Daiktų interneto (IoT) technologija gali pakeisti ir optimizuoti mūsų gyvenimo, vairavimo, darbo, produktų gamybos ar sveikatos priežiūros būdą. Be to, ji gali padėti mažinti energijos suvartojimą ir išmetamo anglies dioksido kiekį. Tikimasi, kad iki 2025 m. bus naudojama daugiau kaip 41 mlrd. daiktų interneto įrenginių, todėl daiktų internetas yra labai svarbi skaitmeninės pertvarkos dalis ir pagrindinė Europos skaitmeninio savarankiškumo technologija.

Krokuvoje (Lenkija) įkurta „Kontakt Micro-Location“ (žinoma kaip „Kontakt.io“) yra daiktų interneto bendrovė, naudojanti „Bluetooth“ technologiją, kad iš esmės pakeistų vietos nustatymo patalpose sistemas. „Daugelį metų kitos įmonės siūlė brangius ir sudėtingus monolitinius sprendimus, – sako „Kontakt.io“ vadovas Philippas von Gilsa. – Mes kuriame išmaniuosius daiktų interneto įrenginius, debesijos sprendimus ir galingą programinę įrangą, galinčią paversti pastatus tvaria vidaus aplinka.“

Žmonių, daiktų ir pastatų sąveikos kūrimas

„Kontakt.io“ naudoja dirbtinį intelektą, jutiklius ir debesijos technologijas, pasiekiančias pastato „Wi-Fi“, kad sukurtų naują išmaniųjų pastatų metaduomenų sluoksnį.

Naudodamiesi „Kontakt.io“ vietos nustatymo programomis slaugytojai gali rasti arčiausiai esančią laisvą dezinfekuotą medicinos įrangą, o vadovai – efektyviau valdyti patalpų ir energijos vartojimą.

„Mūsų produktai padeda optimizuoti pastato energijos suvartojimą, – sako Łukaszas Szelejewskis, „Kontakt.io“ vyriausiasis technologas. – Perpratus, kaip iš tikrųjų naudojami konkretūs pastatai, sukuriamas duomenų pagrindas, padedantis taupyti pastato šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo išlaidas, bendras energijos sąnaudas sumažinant net 35 proc.“

Europos investicijų bankas remia „Kontakt.io“ 2022 m. vasario mėn. pasirašytu 12 mln. eurų susitarimu per Europos garantijų fondą – priemonę, kurios paskirtis – padėti Europos įmonėms susidoroti su COVID-19 pandemijos ekonominiu poveikiu. Daugelis fondo paramos gavėjų yra jaunos technologijų įmonės, kurioms kitu atveju, ko gero, būtų tekę kreiptis dėl finansavimo į Jungtines Valstijas arba Kiniją.

Lietuvoje pagaminti daiktų interneto produktai

Dar viena Europos investicijų banko remiama daiktų interneto bendrovė „Teltonika IoT Group“ gamina naujoviškus belaidžius tinklus ir įrangą, pavyzdžiui, transporto priemonių sekimo įrenginius, GPS ir modemus.

„1998 m. Lietuvoje pradėjome veiklą kaip labai maža įmonė, kurios laukė daug sunkumų, – sako Arvydas Paukštys, „Teltonika IoT Group“ įkūrėjas ir vadovas. – Dabar savo unikalius, Lietuvoje pagamintus daiktų interneto produktus parduodame daugiau nei 160 šalių.“

2022 m. gegužę Europos investicijų bankas pasirašė 50 mln. eurų vertės sutartį, pagal kurią „Teltonika“ gaus paramą su ES biudžeto garantija iš Europos strateginių investicijų fondo.

VAISTAI KOVAI SU VĖŽIU

Lenkijos įmonė kuria naujus vaistus, skirtus kovai su kraujo vėžiu ir kietaisiais navikais taikant tikslinę terapiją

Ūminė mieloidinė leukemija yra sunki kraujo vėžio forma. Ši liga, vadinama AML, yra palyginti reta – per metus Europoje nustatoma apie 20 000 naujų atvejų, tiek pat – ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Vis dėlto ši liga yra labai agresyvi, o suaugusių pacientų išgyvenamumas yra mažiausias, palyginti su visomis kitomis kraujo vėžio rūšimis.

Lenkijos biotechnologijų bendrovės „Ryvu Therapeutics“ sukurti nauji vaistai pacientams, sergantiems AML ir kitomis gyvybei pavojingomis vėžinėmis ligomis, suteikia viltį.

„Mūsų kūnas yra labai galingas, – tvirtina Krzysztof Brzozka, „Ryvu“ vyriausiasis mokslinis vadovas. – Visi esame turėję vėžinių ląstelių, bet dažnas jų nė nepastebėjome, nes jas sunaikino mūsų imuninė sistema. Tačiau būna atvejų, kai netinkamai besielgiančios ląstelės būna tokios agresyvios arba imunitetą slopinančios, kad mes pastebime auglius ir matome jų plitimą kaip vėžinę ligą.“

Mažos molekulės, didelis potencialas

Europos investicijų bankas bendrovei „Ryvu“ skiria **22 mln. eurų rizikos skolos finansavimą**, kad ji galėtų atlikti mokslinius tyrimus ir klinikinius bandymus.

Bendrovė sukūrė skirtingiems vėžio tipams ir gydymo metodams pritaikytas galimybes greitai nustatyti ir optimizuoti skirtingais veikimo mechanizmais pasižyminčias molekules. Šiuo metu atliekami dviejų bandomųjų vaistų – SEL24 ir RVU120, kurie yra kinazių inhibitoriai, blokuojantys vėžio augimą skatinančius ląstelių procesus, klinikiniai tyrimai.

Abu vaistai tiriami gydant kraujo vėžį. RVU120 taip pat tiriamas gydant kietuosius navikus, pavyzdžiui, krūtis ar prostatos vėžį. Šie bandomieji vaistai yra kapsulės pavidalo ir gali būti vartojami namuose – tai didelis privalumas pacientams, kuriems paprastai tenka dažnai lankytis ligoninėje, atlikti kraujo perpylimus, patirti pasikartojančias infekcijas, skausmą ir nuovargį.

ES lėšos pažangiausiems moksliniams tyrimams Lenkijoje

Europos investicijų banko rizikos skolos finansavimą remia Europos strateginių investicijų fondas (ESIF). „Kol kas jų parengiamųjų darbų duomenys mums daro įspūdį, – sako Europos investicijų banko vyresnioji gyvybės mokslų specialistė Cristina Niculescu. – Strategija atrodo labai perspektyvi.“

Vis dėlto biotechnologijų projektai dėl klinikinių tyrimų rezultatų neapibrėžtumo yra gana rizikingi. „Be EFSI garantijos negalėtume finansuoti šio projekto“, – sako Europos investicijų banko investicijų pareigūnė Anna Stodolkiewicz.

Nuo 2015 m. į vėžio, kasmet pasaulyje nusinešančio 10 mln. gyvybių, gydymo mokslinių tyrimų projektus EIB investavo apie 1 mlrd. eurų. C. Niculescu sako: „Daugybė projektų gali žlugti, o tada prarastume pinigus, kurie galėjo būti panaudoti naujam greitekeliui tiesti. Tačiau jei bent vienas iš jų bus sėkmingas, jis pakeis milijonų žmonių gyvenimus.“

ATEITIS NĖRA BINARINĖ

Suomijos bendrovė neapsiriboja vienetais ir nuliukais, o kuria kvantinius kompiuterius, kurie pagreitins mokslo laimėjimus ir pagerins visų žmonių gyvenimą

Žodžiai „kvantinis kompiuteris“ greičiausiai primena Holivudo fantastiką, kur ši technologija naudojama siekiant iškreipti laiką ir maitinti energija futuristinius miestus. Tačiau kvantiniai kompiuteriai yra tikri. Ekspertai tiki, kad jie gali pakeisti pasaulį, kurti futuristines technologijas ir paversti mokslinės fantastikos svajones realybe.

Suomijos bendrovė „IQM Quantum Computers“ yra šios kvantinių kompiuterių eros dalyvė pačioje jos aušroje. „Esame pirmoji Europos kvantinių technologijų gamybos įmonė, – sako Juha Vartiainen, vienas iš IQM įkūrėjų ir vyriausiasis veiklos vadovas. – Mūsų kvantiniai procesoriai ir kompiuteriai gali sukelti revoliuciją daugelyje sektorių – nuo vaistų ir vakcinų kūrimo iki kibernetinio saugumo – ir įnešti svarbių naujovių klimato technologijų srityse.“

Kvantiniai skaičiavimai laikomi didžiule technologijų naujiena, o ekspertai prognozuoja, kad iki 2025 m. rinkos apyvarta pasieks 770 mln. JAV dolerių. Todėl Europos investicijų bankas remia IQM, suteikdamas 35 mln. eurų paskolą, pasirašytą 2022 m. vasario mėn. per Europos garantijų fondą.

Kas yra kvantiniai kompiuteriai?

1981 m. fizikas vizionierius Richardas Feynmanas iškėlė mintį, kad kvantinis kompiuteris gali atlikti fizikinių sistemų modeliavimą, kurio klasikinis kompiuteris nesugeba atlikti. Deja, tuomet niekas nežinojo, kaip tokį kompiuterį sukurti.

Po septyniolikos metų Isaacas L. Chuangas, Neilas Gershenfeldas ir Markas Kubinecas, sukūrė pirmąjį dviejų kubitų kvantinį kompiuterį, įrodė, kad tai įmanoma. Šis laimėjimas parodė kelią, kaip kurti įprasto dydžio kvantinį kompiuterį, bet jo paieškos dar tęsiasi.

Standartiniame kompiuteryje apdorojami skaitmeniniai nuliai ir vienetai. Kvantiniuose kompiuteriuose naudojami kvantiniai bitai, arba kubitai, kuriuose saugomas nulis arba vienetas, arba ir nulis, ir vienetas, arba begalinis skaičius tarpinių reikšmių. Tai neįtikėtina padidina skaičiavimo galimybes.

Pavyzdžiui, būsimasis kvantinis kompiuteris per kelias sekundes galėtų nulausti bet kurią įprastinę šių laikų saugumo sistemą. Geriausiems dabartiniams superkompiuteriams prireiktų milijonų metų tokiai užduočiai atlikti.

Kvantiniai kompiuteriai iš esmės atliks tas pačias užduotis kaip ir dabartiniai kompiuteriai, tik daug greičiau. Visgi yra daugybė kitų galimų šios naujos technologijos panaudojimo būdų.

„Naudodami kvantinius kompiuterius galėtume modeliuoti chemines reakcijas ir taip palengvinti vaistų kūrimą ir įvairių medžiagų gamybą, – aiškina J. Vartiainen. – Jie gali pagreitinti atradimus ir sukelti revoliuciją daugelyje sektorių – nuo finansų iki energetikos, nuo medicinos iki medžiagų mokslų, nuo logistikos iki pažangių pramonės šakų – ir taip pagerinti visų žmonių gyvenimą.“

„Mūsų kvantiniai procesoriai ir kompiuteriai gali sukelti revoliuciją daugelyje sektorių – nuo vaistų ir vakcinų kūrimo iki kibernetinio saugumo – ir įnešti svarbių naujovių klimato technologijų srityse.“

Juha Vartiainen, vienas iš „IQM Quantum Computers“ įkūrėjų ir vyriausiasis veiklos vadovas

Rizikos kapitalo skolos – kvanto paguoda

Europa turi stiprias kvantinių tyrimų tradicijas, čia įsikūrę daug pasaulyje pirmaujančių centrų. Visgi kvantinėse lenktynėse ima pirmauti Kinija ir Jungtinės Amerikos Valstijos.

ES banko Europos garantijų fondo tikslas – didinti Europos konkurencingumą remiant įmones, nukentėjusias nuo COVID-19 sukulto ekonomikos nuosmukio. Daugelis šių įmonių yra technologijų bendrovės, kurioms trūksta kapitalo, kad galėtų vykdyti veiklą, nors joms reikia plėsti savo verslą. Tai ypač svarbu technologijų sektoriuose, kuriuose Europos įmonėms kitu atveju gali tekti ieškoti alternatyvaus finansavimo Jungtinėse Amerikos Valstijose arba Kinijoje.

„Fondas mums suteikia galimybę siūlyti ilgalaikius rizikos skolos sprendimus ir patenkinti unikalius sparčiai augančių inovatyvių įmonių finansavimo poreikius Europos ateičiai svarbiuose sektoriuose“, – sako Cristianas Antoci, Europos investicijų banko rizikos skolos ir nuosavo kapitalo pareigūnas.

Gavusi Europos investicijų banko paramą, IQM gali ir toliau būti kvantinių tyrimų pradininke Europoje ir pasaulyje. „Finansavimas bus naudojamas tolesniam mūsų veiklos Europoje vystymui ir plėtrai, – sako IQM finansų vadovė Pia-Johanna Lemmetty. – Jis taip pat padės mums toliau tobulinti savo produktą ir plėsti itin stiprių ekspertų komandą.“

Kvantinių sprendimų paieška šiuolaikinėms problemoms spręsti

IQM nori panaudoti savo inovacijas klimato krizei spręsti.

„Kvantiniai skaičiavimai gali būti naudojami sprendžiant klimato problemas, – sako J. Vartiainen. – Tai galėtų reikšti efektyvesnių akumuliatorių, kurie pakeistų vidaus degimo variklį, kūrimą, orų modeliavimo technologijų tobulinimą arba energijos tinklo optimizavimą, siekiant sumažinti miesto transporto srautų išmetamą CO₂ kiekį.“

Bendrovė taip pat padeda kurti naujos kartos Europos kvantinę ekosistemą.

2021 m. gruodžio mėn. bendrovė atidarė specialią gamybos įmonę Espo mieste, Suomijoje. Ši nauja gamykla sukurs darbo vietų aukštųjų technologijų sektoriuje ir, bendradarbiaudama su tarptautiniais mokslinių tyrimų centrais ir universitetais, įkvėps daugiau mokslinių tyrimų visame pasaulyje.

UŽ VISO TO SLYPINTIS TIKSLAS

Poveikio investicijų pradininkė „Ananda“ remia įvairias visuomenei ir aplinkai naudingas bendroves – nuo palydovų iki elektrinių transporto priemonių įkroviklių gamintojų, taip pat dirvožemį maitinantį ūkininkavimą

Florianas Erberis karjerą jau padarė. Inžinierius elektrikas dirbo rizikos kapitalo srityje Kalifornijoje ir Miunchene. Savo įkurtą įmonę startuolę pardavė didelei tarptautinei korporacijai. Bet vis pagalvodavo, kaip paaiškinti šią karjerą savo ketverių metų dukrai. „Trūko to, – sako jis, – kad visa tai turėtų tikslą.“

Tuomet Florianas ėmė domėtis tuo metu dar tik pradėjusia formuotis poveikio investicijų sritimi. „Nusprendžiau, kad galėsiu jai pasakyti, jog rūpinuosi, kad aplinka taptų geresnė. Tai pasakyčiau savo vaikui, o kartu ir sau“, – pasakoja F. Erberis.

2009 m. F. Erberio kartu su Johannesu Weberiu įkurtas investicinis fondas gimė iš idėjos, kad jie nenori kurti įmonių, kurios nebūtų iš tikrųjų svarbios. Dabar ši mintis yra vis besiplečiančios poveikio investicijų srities kertinis akmuo. Gegužės mėnesį „Ananda Impact Ventures“ uždarė savo ketvirtąjį investicinį fondą, kurio vertė – 108 mln. eurų, įskaitant trečiąją Europos investicijų fondo investiciją.

„Fondai, į kuriuos investuojame, matuoja savo poveikį, – tvirtina Europos investicijų fondo, Europos investicijų banko patronuojamosios įmonės, investicijų valdytojas Maximilianas Heyde. – Jie orientuoti į visuomenės ar aplinkosaugos problemų sprendimą, tačiau taip pat investuotojams generuoja finansinę grąžą.“

Europos investicijų fondas ypač svarbus poveikio investicijų sektoriui. „Poveikio investicijų rinką EIF pradėjo kurti jau senokai, – pasakoja F. Erberis. – Iš tikrųjų tik dėl to mums pavyko sukaupti antrąjį fondą.“

Poveikio investicijos užtikrina inovacijas Europoje

Be to, poveikio investicijos prisideda prie Europos konkurencingumo pasaulyje, nes jomis finansuojamos inovacijos, kurioms antraip tektų ieškoti lėšų Jungtinėse Amerikos Valstijose arba Azijoje, o tai turi įtakos **pasiūlos užtikrinimui** žemyne. „Dažnai Europos rizikos fondai yra per maži, kad galėtų paremti vėlesnius augimo etapus, ir įmonės priklauso nuo didesnių fondų iš Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kinijos, – sako EIF atstovas M. Heyde. – Vienas iš mūsų strateginių tikslų – suteikti papildomo kapitalo, kad rizikos fondai galėtų išrašyti didesnius čekius augančioms įmonėms, kurių technologijos daro teigiamą poveikį klimatui ar aplinkai.“

Nuo 2008 m. Europos investicijų fondas į poveikio investicijų fondus investavo 1,4 mlrd. eurų, daugiau nei pusę šios sumos – per pastaruosius trejus metus. Tikimasi, kad artimiausiais metais ši veikla gerokai išaugs, nes EIF yra įsipareigojęs ne mažiau kaip 25 proc. savo metinių investicijų skirti su klimatu ir aplinka susijusiems tikslams.

ES remiant startuolius, JAV ir Azijos rizikos kapitalo įmonės negali diktuoti tik savo sąlygų. Vienas iš bendrovės „Ananda“ investicijų rezultatų – įmonė „EcoG“. Jos veikla buvo pradėta prieš penkerius metus Detroite, o po metų vadovai nusprendė kurti įmonę Miunchene. „Elektromobilių įkrovimo infrastruktūra yra viena iš rinkų, kurioje Europa pirmauja du ar tris kartus, – sako Jörgas Heueris, „EcoG“ įkūrėjas ir vykdomasis direktorius. – Anksčiau Europai sunkiai sekėsi spręsti skaitmenizacijos klausimus, o dabar turime rinką, kurioje pirmaujame prieš Jungtines Amerikos Valstijas. Svarbu išlaikyti šią lyderio poziciją, kad galėtume sėkmingai veikti visame pasaulyje.“

INOVACIJOS IR SAVARANKIŠKUMAS

„Anksčiau Europai sunkiai sekėsi spręsti skaitmenizacijos klausimus, o dabar turime rinką, kurioje pirmaujame prieš Jungtines Amerikos Valstijas. Svarbu išlaikyti šią lyderio poziciją, kad galėtume sėkmingai veikti visame pasaulyje. „

Jörg Heuer, „EcoG“ įkūrėjas ir vykdomasis direktorius

Elektromobilių įkrovimo androidas

J. Heueris „EcoG“ produktą apibūdina kaip „įkrovimo infrastruktūros androidą“. Bendrovės išmaniosios įkrovimo stotelės suteikia vartotojams galimybę įkrauti savo automobilius tada, kai elektra yra pigiausia dėl didelio atsinaujinančiosios energijos prieinamumo. Tai svarbu, nes dėl numatomo elektromobilių skaičiaus didėjimo Europoje apkrova, tenkanti elektros energijos pajėgumams, gali labai padidėti.

„EcoG“ suteikia dvigubą postūmį kovai su klimato kaita: pirma, mažindama būgštavimus dėl ridos ji didina elektromobilių pirkimo patrauklumą; antra, naujieji automobiliai naudoja žalesnę energiją. „Jei vis dar gaminsime elektromobilių įkrovimo stoteles kaip skrudintuvus, neturėsime lankstumo laikui bėgant keistis, – sako J. Heueris. – Per išmaniojo telefono gyvavimo ciklą naudotojas gali atnaujinti savo telefoną vis įdiegdamas naujų funkcijų. Tokią pačią viziją turime ir dėl elektromobilių įkroviklių.“

Poveikio investicijos auga

Tokių įmonių kaip „EcoG“ sėkmė Florianą Erberį džiugina. Jis kartu su dukra Natalie, kuriai dabar 18 metų, stebėjo, kaip poveikio investicijų rinka auga.

„Kai pradėjau dirbti poveikio investicijų srityje, dauguma mano kolegų iš rizikos kapitalo sektoriaus klausė: „Tai labai gražu, bet ar gali iš to gyventi? Kaip uždirbsite pinigų?“ – pasakoja F. Erberis. – O dabar jie skambina mums, nes žino, kad pagrindinės rizikos kapitalo įmonės turi prisitaikyti. Jos turi labiau atsižvelgti į poveikį.“

Kaip ir jaunoji Natalie Erber, poveikio investicijos jau užaugo. Perspektyvos yra geros.

LĄSTELĖS ŠLAPIMO NELAIKYMUI GYDYTI

Austrijos biotechnologijų bendrovė kuria ląstelių terapiją, kuri padėtų milijonams žmonių, kenčiančių nuo šlapimo nelaikymo, vėl gyventi aktyvų gyvenimą

Isivaizduokite, kad skubate į tualetą, bet... nespėjate. Tai bauginanti mintis, bet, deja, tokia yra daugelio žmonių realybė. Vien Europoje apie 20 mln. suaugusiųjų kenčia nuo išmatų nelaikymo. Šlapimo nelaikymas – dar dažnesnė problema.

Austrijos biotechnologijų bendrovė „Innovacell“ kuria ląstelių terapiją, kuri padėtų išspręsti šią problemą. Gydoma į pažeistą ir (arba) susilpnėjusį sfinkterio raumenį suleidžiant paties paciento raumenų pirmtakų ląstelių, padedančių jam atsinaujinti ir atgauti funkciją.

Tam, kad galėtų paspartinti paskutinį klinikinių tyrimų etapą, 2021 m. gruodį „Innovacell“ gavo 15 mln. eurų rizikos paskolą iš Europos investicijų banko. Šie pinigai padės bendrovei išlikti priekyje konkurentų po to, kai vystymas sulėtėjo per COVID-19 pandemiją.

Pasak bendrovės vykdomojo direktoriaus Ekkehartho Steinhuberio, JAV jau yra viena bendrovė, bandanti sukurti tokį gydymo būdą: „Ji nuo mūsų atsilieka mažiausiai penkeriais metais. Mūsų gauta paskola buvo svarbi, nes padėjo investuotojus įtikinti, kad artimiausioje ateityje turėsime pakankamai lėšų.“

Vaistas nuo šlapimo nelaikymo gerina gyvenimo kokybę

Šlapimo nelaikymas dažnesnis tarp vyresnių žmonių. Tai antra pagal dažnumą priežastis, dėl kurios žmonės apgyvendinami slaugos namuose. Visgi nuo šios problemos kenčia ir jaunesni žmonės. Pavyzdžiui, moterys gali patirti sfinkterio traumą gimdymo metu.

„Kol kas nelabai ką galima padaryti, siekiant padėti sulaukyti nevalingai ištekantį šlapimą,“ – sako Europos investicijų banko gyvybės mokslų specialistė Valeria Iansante. Šiuo metu taikomi įvairūs gydymo būdai – nuo mitybos keitimo ir fizioterapijos iki vaistų, elektrostimuliacijos ir įvairių chirurginių operacijų. Kai kurie iš jų yra itin invaziniai ir dažniausiai neturi ilgalaikio poveikio.

Vienkartinė injekcija, ilgalaikis rezultatas

Bendrovė „Innovacell“ pasirinko kitokį metodą. Įmonė paima vyšnios kauliuko dydžio raumeninio audinio gabalėlį iš paciento krūtinės raumens, išskiria iš jo kamienines ląsteles, iš jų sukuria raumenų pirmtakų ląsteles ir jas suleidžia į paciento sfinkterį, kad raumuo atsinaujintų ir atgautų savo funkciją.

Įmonė naudoja patentuotą technologiją, pagal kurią ląstelės implantuojamos labai maža adata. Ultragarso valdoma procedūra yra minimaliai invazinė ir labai tiksli. Ji gali padėti visiškai pasveikti. „Turime duomenų apie pacientus, gydytus prieš aštuonerius metus, – sako vykdomasis direktorius E. Steinhuberis, bendrovėje dirbantis nuo 2009 m. – Poveikis išlieka.“

„Mūsų gauta paskola buvo svarbi, nes padėjo investuotojus įtikinti, kad artimiausioje ateityje turėsime pakankamai lėšų.“

Ekkehart Steinhuber, „Innovacell“ vykdomasis direktorius

ES pagalba siekiant registracijos

Bendrovė „Innovacell“ turi tris produktus, įvairių tipų išmatų ir šlapimo nelaikymui gydyti. Jau pradėtas pagrindinio – ICEF15, skirto išmatų nelaikymui gydyti, III etapas – paskutinis klinikinių tyrimų etapas prieš registraciją teisės aktuose nustatyta tvarka. Šiame etape bendrovei reikia investuoti daug lėšų. Pasak I. Steinhuberio, toks tyrimas kainuoja dešimtis milijonų eurų.

Šiame etape ir šiame sektoriuje pritraukti pinigų Europoje nėra lengva. Dėl to daugelis įmonių finansavimo ieško Jungtinėse Amerikos Valstijose arba Azijoje, o tai dažnai paskatina mokslo darbuotojų išvykimą iš Europos.

„Europos investuotojai nepakankamai domisi ląstelių terapija, – sako Europos investicijų banko investicijų pareigūnas Cyrilas Teixeira Da Silva, padėjęs „Innovacell“ gauti paskolą. – Vis dėlto norėtume, kad šios inovacijos liktų Europoje.“

Kaip ES bankas, EIB galėjo pasiūlyti „Innovacell“ rizikos finansavimą, remiamą Europos garantijų fondo. Šis fondas buvo įsteigtas siekiant padėti įmonėms, nukentėjusioms nuo pandemijos. „Tai vis dar rizikinga investicija, – sako C. Teixeira Da Silva. – Be garantijos jos dar nebūtų buvę galima finansuoti. Bent jau būtume turėję sulaukti teigiamų III etapo rezultatų.“

Japonija – perspektyvi regeneracinės medicinos srityje

„Innovacell“ įžvelgia dideles galimybes Japonijoje, kurios vyresnio amžiaus gyventojai yra dinamiška šlapimo nelaikymo gydymo rinka. Įmonė ten atlieka ir III etapo tyrimus, kad jos produktas būtų užregistruotas naudoti. Japonija patraukli todėl, kad joje pripažįstamas regeneracinės terapijos potencialas. Dėl to įmonėms, kuriančioms šiuos daug mokslinių tyrimų reikalaujančius gydymo būdus, lengviau nustatyti aukštesnes kainas.

Finansuodamas „Innovacell“, kuri 2000 m. pradėjo veiklą kaip Insbruko medicinos universiteto padalinys, Bankas sudaro sąlygas bendrovei eksportuoti savo mokslinius pasiekimus į visą pasaulį ir teikti naudą žmonėms Europos Sąjungoje ir už jos ribų.

„Bendrovę „Innovacell“ galima laikyti regeneracinės medicinos ateitimi, – pažymi EIB atstovė V. Iansante. – Medicininis poreikis yra didelis, o nauda pacientams gali būti milžiniška. Todėl šiai įmonei skiriame ES lėšų.“

PASAULINIAI RYŠIAI

“ Europos Sąjungos ir jos kaimynių regioninis bendradarbiavimas – kaip niekad svarbus. Europos investicijų bankas yra tarsi tiltas, jungiantis žmones ir vietas tvariais projektais, kuriančiais geresnį gyvenimą dabartinei ir būsimoms kartoms. **”**

Souad Farsi, EIB biuro Amane (Jordanija) vadovė

Susidūręs su įvairiomis pasaulinėmis krizėmis, Europos investicijų bankas pertvarkė savo veiklą už Europos Sąjungos ribų, kad jo atsakas į pasaulinius iššūkius turėtų dar didesnę poveikį. 2022 m. pradėjęs veikti mūsų vystymo padalinys – direktoratas „EIB pasaulyje“ – Europos Sąjungos tikslus tvarumo, vystymosi, klimato politikos ir skaitmenizavimo srityse paverčia realiais projektais ir produktais. Kiekvienas jo vykdomas projektas tenkina gyvybiškai svarbų ekonominį poreikį ir skatina laisvės, žmogaus orumo ir teisinės valstybės vertybes pasaulyje, kuris nėra toks stabilus, kaip mums atrodė anksčiau.

Direktoratas „EIB pasaulyje“ sukurtas tam, kad skatintų tvirtas ir tikslingas partnerystes tiek su Europos komanda, tiek su mūsų partneriais visame pasaulyje.

MIKROFINANSAVIMO DERINIMAS

ES techninė pagalba padėjo Palestinos mikrofinansavimo įstaigai „Faten“ gauti 8 mln. JAV dolerių mažosioms įmonėms

Vienintelis Shua'a Yassino noras – siūlyti geresnius, greitesnius ir įvairesnius specializuotus tyrimus pacientams, kurie atvyksta į jo laboratoriją Vakarų Kranto Ramalos mieste. Medicinos laborantas, hematologas, 2014 m. paliko darbą Palestinos sveikatos apsaugos ministerijoje ir įsteigė laboratoriją „Lab Tech“.

„Pradėjome kaip įprastinė laboratorija, atliekanti paprastus rutininius tyrimus, o ne kaip specializuota laboratorija, – aiškina S. Yassinai. – Vėliau išaugome ir pradėjome specializuotis hematologijos ir molekulinio tyrimų srityje.“ Dabar laboratorijoje dirba devyni darbuotojai, moterys ir vyrai.

Norint išplėsti laboratorijos paslaugas, S. Yassinui reikėjo sudėtingesnės įrangos. Ją įsigijo pasinaudojęs paskolomis iš Palestinos kreditų ir plėtros organizacijos „Faten“, Ramaloje įsikūrusios mikrofinansavimo įstaigos, kuri 2022 m. gavo antrąją 10 mln. JAV dolerių paskolos dalį iš Europos investicijų banko.

„Faten“ buvo įsteigta 1999 m. Dabar tai – didžiausia mikrofinansavimo įstaiga Vakarų Krante ir Gazos Ruože ir, kaip teigia įstaigos kreditų skyriaus vadovas Hamza Ghannamas, jos negrąžintų paskolų portfelis siekia beveik 157 mln. JAV dolerių, o aktyvių naudos gavėjų yra 26 400.

Susitarimų derinimas

2019 m. Europos investicijų bankas su „Faten“ pasirašė 10 mln. JAV dolerių paskolos sutartį. Pirmoji 2 mln. JAV dolerių suma buvo išmokėta 2020 m. Susidėjęs įvairioms sudėtingoms aplinkybėms „Faten“ paskolos sąlygas vykdė sunkiai. Dėl to likusių 8 mln. JAV dolerių išmokėjimas buvo atidėtas.

Didelė kliūtis buvo ta, kad „Faten“ buvo sudariusi beveik 50 skirtingų finansinių susitarimų su 17 skirtingų skolintojų, įskaitant Europos investicijų banką. Mikrofinansavimo įstaigai buvo sunku laikytis daugybės paskolų sąlygų.

Siekdamas įveikti šią problemą ir užtikrinti, kad Europos investicijų bankas galėtų išmokėti likusius 8 mln. JAV dolerių, ES bankas pasiūlė „Faten“ pagalbą pagal Finansinės įtraukties Pietų kaimynystėje techninės pagalbos programą. Programa finansuojama pagal Rizikos kapitalo priemonę Pietų kaimynystės šalis, kurią sukūrė Europos investicijų bankas ir Europos Komisija finansinei įtraukčiai regione skatinti.

„Techninės pagalbos programa apima įvairias šalis – Maroką, Tunisą, Jordaniją, Alžyrą, Egiptą, Libaną ir Palestiną*, – pasakoja Emma-Jayne Paul, mikrofinansavimo techninės pagalbos ekspertė, dirbanti direktorate „EIB pasaulyje“, Europos investicijų banko padalinyje, kuris vykdo projektus už Europos Sąjungos ribų. –

Iš pradžių buvo numatyta, kad tai bus trejų metų programa, tačiau ji labai sėkminga, tad bus pratęsta dar dvejiems metams – iki 2025 m. sausio pabaigos.“

„Dabar norime įsigyti prietaisų, kurių mūsų bendruomenėje dar nėra, pavyzdžiui, naujos kartos sekoskaitos ir labiau specializuotų prietaisų, kurie leidžia tirti DNR.“

Shua'a Yassin, „Lab Tech“ įkūrėjas

Nesuskaičiuojamų susitarimų supaprastinimas

„Faten“ pagalbą priėmė su džiaugsmu. Mikrofinansavimo įstaiga turėjo laikytis daugybės skirtingų paskolų sąlygų, t. y. susitarimų su 17 skirtingų skolintojų. Tai buvo sudėtinga, nes kartais susitarimai buvo labai panašūs, skyrėsi tik šiek tiek.

„Faten“ peržiūrėjo visas sąlygas ir atrinko tik šešias. Tada pradėjo ilgas ir sudėtingas derybas su kiekvienu iš skolintojų, kad išsiaiškintų, ar tos sąlygos jiems būtų priimtinos.

Krizėms atsparios sąlygos

Politinė padėtis Vakarų Krante ir Gazos Ruože sudėtinga, o krizės – dažnos. „Mes nekontroliuojame savo sienų, pavyzdžiui, sienos tarp Jordanijos ir Palestinos, jūros sienų ar sienų su kitomis mus supančiomis šalimis, pavyzdžiui, Libanu ir Sirija, – aiškina H. Ghannamas. – Tai apsunkina eksportą ir importą tarp mūsų ir kitų šalių.“

Taigi, iš naujo derantis dėl sutarčių buvo svarbu, kad skolintojai suprastų, jog „Faten“ versle užkoduotas nestabilumas.

Skolintojai galiausiai susitarė dėl kompromisų ir visi 17 patvirtino tas pačias šešias sąlygas. Kai iniciatyva buvo įgyvendinta, EIB galėjo skirti 8 mln. JAV dolerių. Nuo liepos mėn., kai buvo išmokėtos šios lėšos, prie „Faten“ prisijungė trys nauji skolintojai – jie taip pat sutiko su tomis pačiomis šešiomis sąlygomis.

Banko techninės pagalbos komanda tikisi, kad šią iniciatyvą bus galima pakartoti kitose mikrofinansavimo įstaigose krizės paveiktose šalyse.

„Lab Tech“ žvelgia į ateitį

Už „Lab Tech“ skirtas paskolas, gautas iš „Faten“, Shua'a Yassin galėjo nusipirkti įvairių specializuotų laboratorinių aparatų hormonų ir molekuliniais tyrimams atlikti. Paskutinius 30 000 JAV dolerių jis panaudojo vasario mėn. – įsigijo tikrą laikų PGR tyrimų įrangą.

„Dabar norime įsigyti prietaisų, kurių mūsų bendruomenėje dar nėra, pavyzdžiui, naujos kartos sekoskaitos ir labiau specializuotų prietaisų, kurie leidžia tirti žmogaus DNR, – sako jis. – Ieškome tam finansavimo.“

* Šis pavadinimas nelaikomas Palestinos valstybės pripažinimu ir nepažeidžia atskirų valstybių narių pozicijų šiuo klausimu.

DIDĖJANČIOS MOTERŲ GALIMYBĖS

Brazilijos elektros energijos bendrovė „Neoenergia“ atidaro moterų elektrikių mokyklą, skatinančią socialinę įtrauktį

Érica Carvalho de Oliveira yra kilusi iš elektrikų šeimos. Kol kas ji dar mokosi, bet taps pirmąja moterimi elektrike šeimoje, nes Brazilijos energetikos bendrovė „Neoenergia“ sukūrė naują socialinę programą.

„Labai didžiuojuosi, kad dalyvauju projekte, kuris naikina lyčių barjerus, – džiaugiasi É. Oliveira. – Tai reiškia išeiti iš savo komforto zonos ir parodyti, kad ir vyrai, ir moterys gali dirbti bet kokią darbą.“

„Neoenergia“ yra viena didžiausių elektros energijos tiekėjų Brazilijoje, veikianti 18-oje valstijų.

2013 m. bendrovė Baijoje įsteigė elektrikų mokyklą, kad pagerintų nepalankioje padėtyje esančių bendruomenių žmonių gyvenimą. Įtraukčiai didinti „Neoenergia“ pasitelkia švietimą ir mokymą, padėdama moterims, taip pat žmonėms iš mažiau išsilavinusių ar skurdesnių bendruomenių susirasti geresnį darbą.

2019 m. mokykla įsteigė klases, skirtas specialiai moterims, kad būtų panaikintas stereotipas, jog būti elektriku – vyriškas darbas.

„Šis projektas buvo sukurtas ir vystomas kaip būdas padėti skurdžiausių bendruomenių žmonėms patekti į darbo rinką ir turėti bent minimalias gyvenimo sąlygas, įskaitant susimokėjimą už nuomą ir maistą, – teigia Régia Barbosa, vadovaujanti „Neoenergia“ organizacijos vystymo skyriui. – Siekiama ne tik sudaryti galimybes geriau gyventi, bet ir parodyti, kad darbo sektoriuose, kurie paprastai siejami su vyrais, yra galimybių dirbti ir moterims.“

Iki 2021 m. įmonė įdarbino daugiau kaip 1 600 žmonių, baigusius mokymus elektrikų mokykloje. Dėl šios programos sertifikuotomis elektrikėmis jau tapo beveik 300 moterų.

Lyčių pusiausvyros paieškos

2022 m. kovo mėn. Europos investicijų bankas su bendrove „Neoenergia“ pasirašė 200 mln. eurų paskolą, kad Brazilijoje paremtų daugiau atsinaujinančiosios energijos projektų. Investicijos taip pat padės bendrovei didinti lyčių lygybę ir būti aktyvesnei socialiniu požiūriu.

Su projektu dirbusi Europos investicijų banko paskolų pareigūnė Joana Sarmiento Coelho sako, kad „Neoenergia“ vykdoma elektrikių rengimo programa yra geras pavyzdys kitoms įmonėms, siekiančioms plėsti įtrauktį.

Pasak J. Sarmiento Coelho, „Neoenergia“ gali didžiuotis šiuo projektu. Jis rodo, kad nesvarbu, kokia yra šalis ar jos socialinė ir ekonominė padėtis: ten, kur yra noras, bus ir būdas. Ir tai neabejotinai yra kelias į lyčių lygybę ir klestinčią ateitį.“

SAULĖS ENERGIJA AFRIKOS KAIMO VIETOVĖMS

Išplėstas su bendruoju tinklu nesujungtos energijos modelis keičia saulės energijos prieinamumą Afrikos kaimo vietovėse

Nepaisant pastaraisiais metais pasiektos pažangos ir per pastarąjį dešimtmetį Afrikos žemyne smarkiai išaugusio su bendruoju tinklu nesujungtos saulės energijos sektoriaus, apie 600 mln. žmonių Afrikoje į pietus nuo Sacharos neturi elektros.

Benine elektrą turi tik 40 proc. gyventojų, o skirtumas tarp miesto (70 proc.) ir kaimo vietovių (18 proc.) gyventojų galimybių – milžiniškas. Elektros neturi apie 5 mln. žmonių. Šiuo metu tik 10 proc. namų ūkių naudojami su bendruoju tinklu nesujungtais saulės energijos produktais.

„Vien Benine galimybės naudotis šiuolaikiška tvaria energija neturi daugiau kaip 1 mln. namų ūkių, – pasakoja Europos investicijų banko Energetikos pertvarkos programų skyriaus vyresnysis ekonomistas Hendrikas Engelmanas-Pilgeris. – Šie namų ūkiai pasišviečia žibaliniais žibintais, žvakėmis, žibintuvėliais, o mobiliuosius telefonus krauna generatoriais. Tai yra brangu, teršia aplinką ir dažnai neefektyvu.“

Švariems ir tvariems energijos šaltiniams, kaip antai saulės energijos įrenginiams ir autonominėms saulės energijos sistemoms, skirtoms prie bendro tinklo neprijungtiems namų ūkiams, reikia didelių pradinių išlaidų, o tai – iššūkis mažas ir vidutinės pajamas gaunantiems namų ūkiams. „ENGIE Energy Access“, pirmaujanti einamųjų mokėjimų ir mini elektros tinklų įmonė Afrikoje, siūlo sprendimą.

Švari, įperkama elektros energija

Pagal einamųjų mokėjimų modelį klientai moka nedideles įmokas, kad atrakintų sistemą vienai dienai ar savaitei, kol sumokės visą kainą ir sistemos jiems taps prieinamos visam laikui. Benino gyventojai per kelerius metus galės sumokėti įrangos kainą, mokėdami mažiau nei 20 centų per dieną.

Europos investicijų bankas pasirašė 10 mln. eurų paskolą bendrovei „ENGIE Energy Access Benin“, siekdamas paremti 107 000 aukštos kokybės autonominių saulės energijos sistemų įrengimą Benine. Tai suteiks galimybę naudotis švaria energija maždaug 643 000 Vakarų Afrikos šalies gyventojų.

Naujoji sutartis Benine sudaryta po anksčiau bendrovei EIB teiktos paramos autonominei saulės energetikai vystyti Ugandoje.

„Bendradarbiaudami su Europos investicijų banku Benine, kaimo žmonėms visoje šalyje suteiksime galimybę naudotis itin prieinamomis einamųjų mokėjimų sistemomis, suteikiančiomis sąlygas naudotis švaria saulės energija ir savarankiškai tvarkyti savo finansus,“ – teigia „ENGIE Energy Access“ generalinis direktorius Gilianas-Alexandre'as Huartas.

KOMFORTAS – TAI ČIAUPAS, IŠ KURIO TEKA VANDUO

Dėl klimato kaitos gilėja Senegalo vandens krizė, tačiau nauja infrastruktūra visoje šalyje teikia pagalbą daugiau nei milijonui žmonių

Marie Sall prabudo prieš aušrą, tikėdamasi pripildyti statinę, kol bėga vanduo, kad jos septynių asmenų šeima visą dieną turėtų ką gerti ir galėtų skalbti. Tačiau jau kelias savaites Senegalo šiaurėje esančio Sen Lui miesto Pikino rajone vandens čiaupai yra sausi.

„Tai ne gyvenimas“, – sako Marie, dalydama savo penkiems vaikams vandenį iš butelio, kurį geraširdiškai pasiūlė kaimynė. Kito pasirinkimo nėra – likusią dienos dalį teks praleisti nešiojant vandenį, kad šeima galėtų išgyventi.

Nauja viltis – 64,5 mln. eurų Europos investicijų banko paskola ir 5,55 mln. eurų Europos Sąjungos dotacija Senegalo Respublikai. Šis finansavimas leis tiekti geriamąjį vandenį M. Sall šeimai, visiems Sen Lui ir dviejų Senegalo centre ir pietuose esančių miestų, Kaolako ir Koldos, gyventojams.

„Vanduo – tai gyvybė. Didžiuojuosi galėdamas dalyvauti projekte, kuriuo padedame pažeidžiamoms Senegalo bendruomenėms. Su Afrikos partneriais stovėjome petys į petį ir reaguodami į COVID-19 iššūkius,“ – sako François-Xavieras Parantas, šioje operacijoje dirbęs vyresnysis Europos investicijų banko paskolų pareigūnas.

ES bankas darbą Senegale pradėjo 1966 m. ir šiuo metu yra vienas stipriausių jo partnerių. Dėl gyventojų skaičiaus augimo ir didelių sausrų spaudimas riboti vandens išteklius didėja, bet ši paskola padės Senegalui užtikrinti vandens tiekimą visiems.

Vanduo mažiems Senegalo miestams

230 000 gyventojų turintis Sen Lui įsikūręs tarp Senegalo upės ir Atlanto vandenyno. Ši strateginė vieta praeityje leido miestui klestėti, bet dabar jis tapo pažeidžiamas dėl klimato kaitos.

„Šios kančios baigsis pastačius naujus vandens valymo įrenginius“, – sako Abdou Dioufas, nacionalinės vandens tiekimo bendrovės „Société Nationale des Eaux du Sénégal“ darbų vietoje vadovas.

Projektą užbaigus, Sen Lui bus pastatyti nauji geriamojo vandens valymo įrenginiai, rezervuarai ir išplėstas paskirstymo tinklas.

Panašūs darbai bus vykdomi ir Koldoje bei Kaolake. Jais bus stiprinamas vandentiekio tinklas ir gerinama geriamojo vandens kokybė 634 000 žmonių, gyvenančių visuose trijuose miestuose. Šis projektas, suderintas su Afrikos tvarių miestų iniciatyva, yra gyvybiškai svarbus. Jei mažesniuose miestuose nebus vandens, žmonės bus priversti palikti namus ir ieškoti geresnio gyvenimo kitur.

Ankstesnės paskolos vandens tiekimo įmonei Senegale buvo panaudotos sostinėje Dakare

„Šios kančios baigsis, pastačius naujus vandens valymo įrenginius.“

Abdou Diouf, nacionalinės vandens tiekimo bendrovės
„Société Nationale des Eaux du Sénégal“ darbų vietoje vadovas

„Investicijos į mažesnius miestus labai svarbios, nes padeda patenkinti didėjančią vandens poreikį ir mažinti skirtumus,“ – teigia Europos investicijų banko vyresnysis projekto inžinierius Emmanuelis Chaponniere'as. Ankstesnės paskolos vandens tiekimo įmonei Senegale buvo panaudotos sostinėje Dakare.

Didesnė parama siekiant didesnio poveikio

Tokių žmonių kaip Ouleymatou Diakhaté išgyvenimas priklauso nuo vandens buteliuose pardavėjų. O tie, kurie negali sau leisti vandens buteliuose, geria nešvarų vandenį iš cisternų. Tai dar labiau didina esamas sveikatos problemas, susijusias su per orą ir vandenį plintančiomis ligomis.

Europos Sąjungos 5,55 mln. eurų dotacija, kurią kaip Europos komandos narys sutelkė Europos investicijų bankas, padės Senegalo vandens tiekimo įmonei paspartinti 35 000 subsidijuojamų geriamojo vandens jungčių, kuriomis naudosis 350 000 gavėjų visoje šalyje, įrengimą. „Labai džiaugiuosi, kad mums pavyko keleriopai padidinti projekto poveikį“, – sako E. Chaponniere'as.

ES banko paskola ir Europos Sąjungos dotacija ypač naudinga moterims, nes užduotis apsirūpinti vandeniu dažniausiai tenka moterims ir mergaitėms, o taip iš jų atimamas laikas mokytis ir užsidirbti.

Labai patogiu, kai turi patikimą partnerį

Per COVID-19 pandemiją Europos investicijų banko komanda greitai patvirtino trijų miestų projektą nuotoliniu būdu. Iki spalio mėn. jau buvo išmokėta 13,5 mln. eurų.

„Mums pavyko paspartinti vertinimą, nes pasinaudojome šiais ilgalaikiais ir glaudžiais santykiais. Žinojome, kaip dirba vandens bendrovė, o ir jos darbuotojai mus gerai pažinojo, – pasakoja F-X. Parantas. – Tai jau penktas mūsų projektas su „Société Nationale des Eaux du Sénégal“ nuo 1995 m.“

Pagal pandemijos ekstremaliosios situacijos priemones Europos investicijų bankas išimties tvarka finansavo beveik 90 proc. projekto išlaidų, palyginti su standartine maksimalia 50 proc. suma. **Papildomas Banko finansavimas padėjo Senegalo vyriausybei atlaisvinti 34 mln. eurų. Šias lėšas ji galėjo panaudoti ekonomikai gaivinti po COVID-19 krizės.**

„Mums buvo labai patogiu, nes turėjome patikimą partnerį“, – sako A. Dioufas.

PADĖTĮ KEIČIA SĖKLOS

Naujos ryžių veislės mažina išmetamą anglies dioksido kiekį ir padeda ūkininkams

Besiškai keičiantys musoninio vėjo sezonai Indijoje kenkia vienai svarbiausių šalies žemės ūkio prekių – ryžiams. Vidurio ir Pietų Indijoje pastaraisiais mėnesiais buvo gausu lietaus, pietinėse Keralos, Karnatakos ir Madja Pradešo valstijose kilo potvyniai, o šalies rytuose ir šiaurės rytuose, tokiose valstijose kaip Utar Pradešas, Biharas ir Odiša, buvo labai karšta ir per mažai lietaus. Indijos žemės ūkio ministerija numato, kad šį sezoną ryžių derlius sumažės maždaug 6,77 mln. tonų – iki 104,99 mln. tonų.

Tačiau Haidarabade įsikūrusios bendrovės „SeedWorks“ sukurtos naujos sėklos ir patobulinti auginimo metodai padeda keisti padėtį. „Šiais metais Indijoje daugybę pasėlių sunaikino karščio bangos, – pasakoja Sundaras Raja Vadlamanis, „SeedWorks“ tiekimo grandinės pirmininkas. – Mūsų bendrovė inžinerijos būdu kuria savybes, dėl kurių augalai tampa atsparesni ekstremaliems karščiams ir duoda daug didesnę derlių.“

Dėl sausrų, potvynių, druskingumo ir ekstremalios temperatūros nukentėjusi ryžių gamyba yra klimato kaitos auka. Vis dėlto ji ir pati labai prisideda prie tos kaitos – ryžių gamybai tenka apie 2,5 proc. visų žmogaus sukeltų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, t. y. tiek pat, kiek ir pasaulinei aviacijos pramonei. Didelį šios pagrindinės kultūros poveikį klimatui daugiausia lemia tradicinis jos auginimo būdas. Užtvindytuose ryžių laukuose susidaro idealios sąlygos vystytis bakterijoms, kurios išskiria metaną – stiprias šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

„SeedWorks“ sukurtoms ryžių veislėms reikia mažiau vandens. Indijoje, kur net 600 mln. žmonių vandens trūksta labai ar net kritiškai, šio išteklio vis labiau trūksta ir ryžiams. Naujais metodais, kuriuos naudoja bendrovė moko ūkininkus, gaunami tvaresni pasėliai, darantys mažesnę poveikį klimatui.

Bendrovė apskaičiavo, kad iki šiol padėjo sutaupyti apie 14 mlrd. litrų vandens, derindama mažiau vandeniui imlių ryžių veisles su įvairiomis vandens taupymo iniciatyvomis, įskaitant vandens skaitiklių naudojimą ir lietaus vandens surinkimą, taip pat mokydama ūkininkus, kaip optimizuoti vandens suvartojimą.

Be to, „SeedWorks“ bando naują ryžių sodinimo būdą: jos sukurta mašina ryžius sėja tiesiai laukuose, užuot auginus daigynuose. Ši naujovė, pasak gamintojos, turėtų padėti sutaupyti daug vandens.

Privatus nuosavas kapitalas ir tvarūs ryžiai

„SeedWorks“ yra įsteigusi mokslinių tyrimų ir plėtros laboratoriją Singapūre ir plečia veiklą Filipinuose. Bendrovės plėtros planus remia į klimato ir aplinkos tvarumą orientuota privataus nuosavo kapitalo įmonė „GEF Capital Partners“, turinti biurus Indijoje, Lotynų Amerikoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Direktoratas „EIB pasaulyje“, Europos investicijų banko tarptautinio vystymo padalinys, 2022 m. įsipareigojo skirti naujausiam GEF fondui 40 mln. JAV dolerių, o 2018 m. į ankstesnį fondą investavo daugiau kaip 25 mln. JAV dolerių.

„GEF buvo vienas iš poveikio klimatui investavimo pradininkų, – pasakoja GEF valdantysis partneris Pietų Azijai Rajas Pai. – Nuo praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio pradžios Indijoje, Pietryčių Azijoje ir Lotynų Amerikoje nagrinėjome įvairias temas – nuo atsinaujinančiosios energijos iki vandens ir apsirūpinimo maistu.“

„Dėl klimato kaitos poveikio ypač nukenčia pažeidžiamos grupės, pavyzdžiui, mažas pajamas gaunančios šeimos ir moterys. Viskas, ką galite padaryti, kad padėtumėte spręsti klimato kaitos problemą, paprastai turi teigiamą poveikį ir šioms grupėms.“

Raj Pai, GEF valdantysis partneris Pietų Azijai

Šiandien GEF stebi savo poveikį JT darnaus vystymosi tikslams (taip pat finansinę grąžą) ir investuoja tik į įmones, kurių veikla atitinka Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos. Tai reiškia, kad visos jo investicijos atitinka išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo ir klimato kaitos poveikiui atsparaus vystymosi reikalavimus.

Privataus kapitalo grupė su savo naujuoju fondu prisijungė ir prie iniciatyvos „2X Challenge“. Šia iniciatyva siekiama sutelkti 15 mlrd. JAV dolerių paramą įmonėms, kurios besivystančios ekonomikos šalyse suteikia moterims galimybę užimti vadovaujamuosius postus, gauti kokybišką darbą ir produktus bei paslaugas, didinančias jų dalyvavimą ekonominėje veikloje ir įtrauktį.

„Klimato kaitos poveikis paprastai ypač skaudžiai paliečia pažeidžiamas grupes, pavyzdžiui, mažas pajamas gaunančias šeimas ir moteris,– teigia R. Pai. – Viskas, ką galite padaryti, kad padėtumėte spręsti klimato kaitos problemą, paprastai turi teigiamą poveikį ir šioms grupėms.“

ES banko poveikis

Į tokius fondus kaip GEF Europos investicijų bankas pritraukia kitų investuotojų, kurie kitaip galbūt nebūtų investavę į šį sektorių.

„Europos investicijų banko dalyvavimas tokiuose fonduose kaip GEF pritraukia kitus investuotojus ir skatina privačiojo sektoriaus investicijas tose srityse, kuriose jų labai reikia, pavyzdžiui, klimato ir aplinkos tvarumo srityse, – aiškina Sissi Frank Perez, direktorato „EIB pasaulyje“ Privataus kapitalo grupės investicijų pareigūnė. –

Privatus kapitalas taip pat gali atlikti unikalių ir svarbų vaidmenį besiformuojančiose rinkose – ne tik kaip kapitalo, bet ir kaip kompetencijos šaltinis, padedantis bendrovėms plėtoti, institucionalizuoti ir perimti gerąją patirtį, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir valdymo klausimais.“

Direktoratas „EIB pasaulyje“

LIGONINĖS NEIŠTIRTUOSE VANDENYSE

Runa Khan tvirtina, kad sveikatos priežiūros paslaugos turėtų būti prieinamos visiems. Jos organizacija „Friendship“ pristato vaistus, vakcinas į atokia Bangladešo vietas ir rengia ten švietimo kursus

Nuvykusi į Bangladešo kaimo vietas reklamuoti švietimo projekto, Runa Khan matė šeimų, negalinčių gauti nei medicininės priežiūros, nei vaistų. Ji nusprendė keisti padėtį visoje bendruomenėje.

„Nereikia pradėti nuo pastangų paveikti visą pasaulį, – sako R. Khan. – Iš pradžių sutelkite dėmesį į atskirus žmones, supraskite, ko jiems reikia, ir padėkite jiems su meile.“

R. Khan visą gyvenimą stengėsi keisti visuomenę į gerąją pusę. Vienas iš jai labiausiai patikusių socialinių projektų prasidėjo 1994 m., kai į Bangladešą atvyko prancūzų jūreivis Yvesas Marre'as su nebenaudojama upine barža, kurią norėjo paaugoti labdarai. Šis laivas galiausiai padėjo milijonams žmonių gauti geresnę sveikatos priežiūrą ir tapo pirmuoju žingsniu steigiant „Friendship“ – socialinės paskirties organizaciją, kurioje dirba daugiau kaip 4 000 darbuotojų ir kuri turi penkis filialus visame pasaulyje.

Europos investicijų bankas pasirašė 250 mln. eurų paskolą, kad Bangladešas įsigytų vakcinų ir visoje šalyje žmones skiepytų nuo COVID-19. Šiandien, „Friendship“ pastangomis gavus šią paramą ir pagalbą, milijonai Bangladešo gyventojų jau paskiepyti ir gauna geresnę sveikatos priežiūrą.

„Bendradarbiaudami su „Friendship“ galime didinti savo poveikį vietoje ir užtikrinti tvarų ir įtraukų vystymąsi, – pažymi Katrin Bock, Europos investicijų banko paskolų pareigūnė, atsakinga už investicijas Bangladeše. – Šią partnerystę laikome pavyzdžiu investuojant į sveikatos priežiūros sektorių ir su COVID-19 susijusius projektus.“

Gyvenimas su potvyniais Bangladeše

Bangladešas yra upių kraštas, beveik 75 proc. šalies teritorijos yra žemiau jūros lygio. Dėl geografinės padėties šalį dažnai užlieja potvyniai.

Ypač pažeidžiami yra 4 mln. žmonių, gyvenančių slenkančiose Brahmaputros upės salose, vadinamose čarsais. Kiekvieną kartą, kai upė patvinsta, šios salos subyra ir išnyksta, todėl žmonės priversti viską palikti ir keltis į naujas žemes. Dėl klimato kaitos ši problema tik gilėja. „Esu sutikusi žmonių, kurie per savo gyvenimą namus keitė daugiau nei 40 kartų“, – sako R. Khan.

Organizacija „Friendship“, turinti dvi plaukiojančias ligonines ir dar vieną sausumoje, teikia sveikatos priežiūros paslaugas šių salų ir Bangladešo pakrantės juostoje: nemokamas operacijas, vaistus ir medicininių patikrinimų, taip pat pediatriinę, ginekologinę, odontologinę ir akių priežiūrą.

Be to, siekdama užtikrinti, kad niekas neliktų be pagalbos, „Friendship“ sukūrė mobiliųjų palydovinių ir stacionarių klinikų sistemą, kurioje dirba mokymus baigę vietos bendruomenių sveikatos priežiūros darbuotojai. „Jei neturi valties, labai sunku gauti sveikatos priežiūros paslaugas, – tvirtina R. Khan. – Mūsų sveikatos priežiūros sistema atsirado dėl bendruomenės poreikių.“

„Nereikia pradėti nuo pastangų paveikti visą pasaulį. Iš pradžių sutelkite dėmesį į atskirus žmones, supraskite, ko jiems reikia, ir padėkite jiems su meile.“

Runa Khan, „Friendship“ įkūrėja

Įveikiant paskutinę mylią iki vakcinų

Bangladešas yra beveik tokio pat dydžio kaip Graikija, tačiau jo gyventojų skaičius 16 kartų didesnis. Kai smogė COVID-19, skiepijimas buvo vienintelis būdas išsaugoti normalų gyvenimą, kuriame netvyrotų mirtinos ligos grėsmė.

„Friendship“ suvaidino svarbų vaidmenį pristatant vakcinas tiems, kurie gyvena sunkiai pasiekiamose vietose. Organizacija vykdė informuotumo didinimo kampanijas, skatinančias skiepijimą, ir padėjo jį vykdyti atokiose vietovėse, pavyzdžiui, registravo pacientus ir padėjo juos vežti į skiepijimo centrus.

2021 m. birželio pradžioje dvi vakcinų dozės buvo gavę mažiau nei 4 proc. Bangladešo gyventojų. Šiandien, padedant „Friendship“, Bangladeše visiškai paskiepyta daugiau kaip 70 proc. gyventojų.

Bendruomenių įgalinimas

Bangladešas yra kovos su klimato kaita priešakyje. 2022 m. šalį užklupo rekordiniai potvyniai, per kuriuos žuvo daugiau kaip 100 žmonių ir buvo sutrikdytas 7 mln. kitų žmonių gyvenimas. Manoma, kad per ateinančią dešimtmetį poveikis gerokai padidės.

Pasak R. Khan, visame pasaulyje ištinkančias krizes žmonės turi vertinti didesnio klimato kaitos iššūkio kontekste. „Kol dirbame, kad apsaugotume savo bendruomenes ir šalis nuo COVID-19, turime galvoti ir apie tai, kaip jas sustiprinti, kad jos galėtų susidoroti su būsimomis krizėmis“, – sako ji.

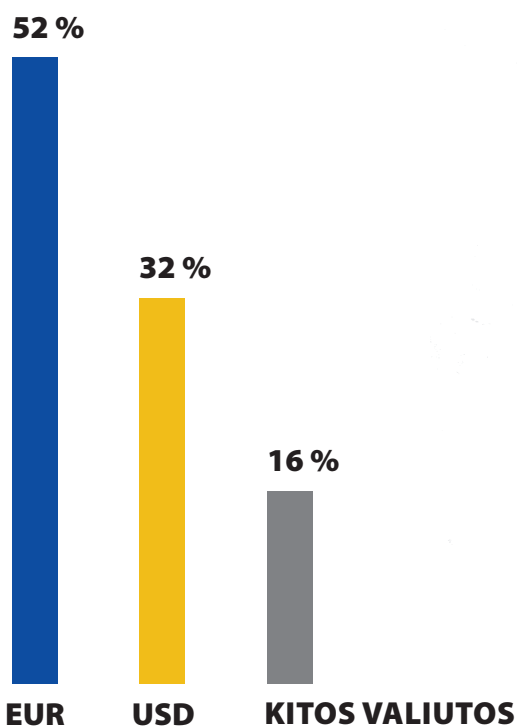
Štai kodėl „Friendship“ veiksmai neapsiriboja vien sveikatos priežiūra. Ši socialinės paskirties organizacija dirba klimato politikos veiksnių ir prisitaikymo prie klimato kaitos padarinių, kultūros išsaugojimo, ekonominio vystymosi, įtraukaus pilietiškumo ir švietimo srityse. Pavyzdžiui, šiose slenkančiose salose ji rengia medicinos mokymus ir teikia vidurinį bei pradinį išsilavinimą tūkstančiams žmonių, tarp jų moterims ir migrantams.

„Nėra vieno universalaus sprendimo, yra tam tikri žingsniai. O pinigai yra įrankis, kaip ir technologijos, – teigia R. Khan. – Jei išmokysite vieną kaimą, galite pakeisti visą šalį.“

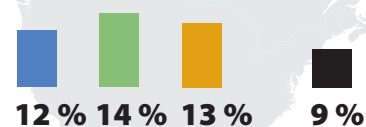
IŠ KUR GAUNAMA LĖŠŲ

Europos investicijų bankas, didžiausias pasaulyje daugiašalis skoliniojas ir emitentas, 2022 m. tarptautinėse rinkose pritraukė 44,3 mlrd. EUR. Iš jų 19,9 mlrd. EUR gauta už žaliąsias arba tvarumo obligacijas. Banko emisijos pasiekia investuotojus, kuriems galbūt nėra būdinga investuoti Europoje, bet jie netiesiogiai finansuoja europinius projektus, investuodami į EIB obligacijas.

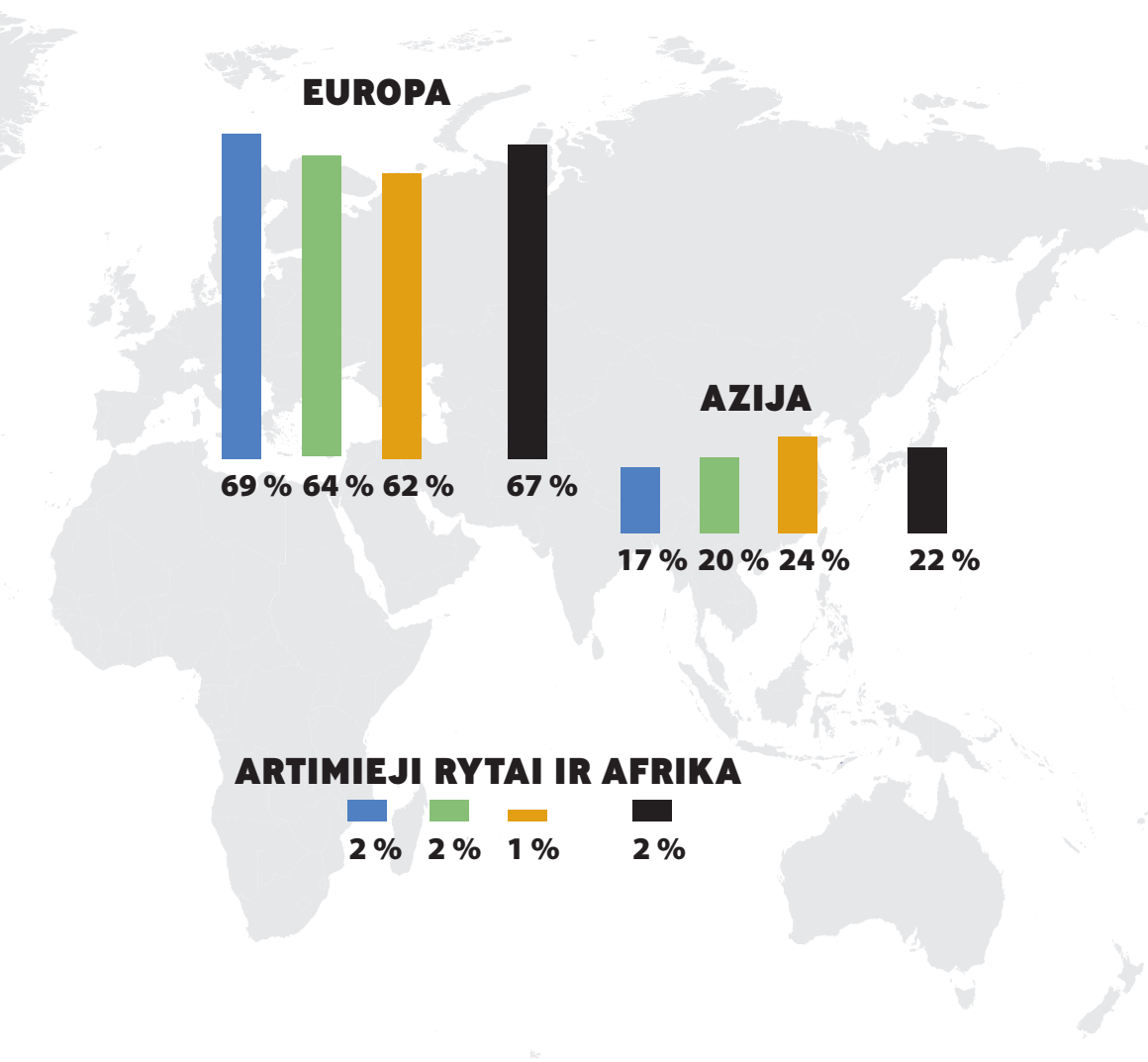
EMISIJOS PAGAL VALIUTĄ

ŠIAURĖS IR PIETŲ AMERIKA

Bankas išleido obligacijų, nominuotų 17 valiutų, daugiausia pagrindinėmis valiutomis – eurai ir JAV doleriais. Diversifikuoti šaltiniai ir skirtinga emisijų trukmė užtikrina Banko finansavimo strategijos lankstumą. Be to, taikydamas įvairiomis valiutomis išleidžiamų emisijų metodiką Bankas gali platinti obligacijas ir kai kuriomis vietinėmis valiutomis.

■ 2020
 ■ 2021
 ■ 2022
 ■ Klimato apsaugos obligacijos / tvarumo obligacijos 2022 m.

2023–2025 M. GRUPĖS VEIKLOS PLANO AKCENTAI

- **Daugiau pagalbos Ukrainai ir dėmesys ES savarankiškumui po Rusijos invazijos**
- **Iškastinio kuro atsisakymas ir parama regionams, priklausomiems nuo anglių ir naftos**
- **Rizikingesnės žaliosios ir skaitmeninės investicijos**
- **Daugiau vystomosios veiklos visame pasaulyje per direktoratą „EIB pasaulyje“**
- **Nauji konsultacinės pagalbos, inovacijų ir technologijų prioritetai**
- **Daugiau paskolų mažosioms įmonėms klimato politikos veiksmų ir tvarumo srityse**

Karinė agresija prieš Ukrainą verčia mus spartinti klimato politikos veiksmus ir projektus, kuriais stiprinamas Europos nepriklausomumas. Prie šio naujo postūmio prisideda ir programa „REPowerEU“, kuria siekiama, kad Europa taptų nepriklausoma nuo Rusijos naftos ir dujų. Visapusiškai remsime šią Europos Komisijos energetinės nepriklausomybės programą.

EIB grupė didins finansavimą teisingam perėjimui prie žaliosios ekonomikos, padėdama daugiau regionų, kurie yra labai priklausomi nuo anglių ir naftos. Teisingas perėjimas reiškia, kad labiausiai nukentėjusioms bendruomenėms padėsime rasti naujų, žaliųjų verslo sektorių ir rengsime daugiau mokymų, kad žmonės galėtų pakeisti profesiją.

Vienas iš pagrindinių Europos investicijų fondo tikslų 2023–2025 m. – plėsti klimato politikos ir aplinkos tvarumo veiksmus. Tai apims techninius mokymus mažosioms įmonėms ir paramą verslo angelams, rizikos kapitalo ir privačiojo kapitalo fondams. EIF paskolų garantijos kitoms skolinančioms institucijoms suteiks lėšų, kuriomis bus galima padėti daugeliui pradedančiųjų ir mažųjų įmonių. Įgyvendindamas programą „REPowerEU“, EIF 2023–2027 m. skirs 3 mlrd. eurų nuosavo kapitalo investicijų finansų įstaigoms energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančiosios energijos ir žaliųjų inovacijų projektams finansuoti.

Už Europos ribų direktoratas „EIB pasaulyje“ padės daugiau regionų gaminti žaliąją elektros energiją, tiekti švarų vandenį, statyti modernius sanitarijos įrenginius, gerinti sveikatos priežiūros paslaugų tiekimą ir stabdyti užkrečiamųjų ligų plitimą. Sieksime didinti klimato politikos veiksmų finansavimą Azijoje ir Lotynų Amerikoje.

Teiksime daugiau konsultavimo paslaugų, kad galėtume pasiūlyti įvairesnę techninę pagalbą, kuri pagreitintų investicijas į prioritetinius projektus. Konsultacinės paslaugos bus orientuotos į paramą aplinkosaugos požiūriu tvariems projektams ir Klimato banko veiksmų plano įgyvendinimą. Šiame plane išdėstyti mūsų klimato politikos tikslai 2021–2025 m. laikotarpiui. Kad įgyvendintume šiuos klimato politikos pažadus, turime priimti daugiau rizikos ir finansuoti technologiškai pažangesnius projektus, o tai leis mums padidinti savo darbo poveikį.

Visą 2023–2025 m. veiklos planą rasite www.eib.org/en/publications

VALDYMAS

EIB yra ES institucija, atskaitinga valstybėms narėms, kartu jis yra ir bankas, kuris laikosi taikytinos geriausios bankininkystės praktikos sprendimų priėmimo, valdymo ir kontrolės srityse.

Valdytojų tarybą sudaro visų 27 valstybių narių vyriausybės ministrai, paprastai – finansų ministrai. Valdytojai nustato Banko kreditavimo politikos gaires ir kartą per metus tvirtina metines ataskaitas. Jie priima sprendimus dėl kapitalo didinimo ir dėl Banko dalyvavimo finansuojant operacijas Europos Sąjungai nepriklausančiose valstybėse. Be to, Valdytojų taryba skiria Direktorių valdybos, Valdymo komiteto ir Audito komiteto narius.

Direktorių valdyba priima sprendimus dėl paskolų finansavimo, skolinimosi kapitalo rinkose programų ir kitų finansavimo reikalų. Ji renkasi į posėdžius dešimt kartų per metus ir užtikrina, kad Bankas būtų valdomas pagal ES sutartis, Banko statutą ir Valdytojų tarybos bendruosius nurodymus. Direktorių valdybą sudaro 28 direktoriai: po vieną pasiūlo kiekviena valstybė narė, vieną – Europos Komisija. Taip pat yra 31 pakaitinis direktorius. Jei Direktorių valdybos nariams nepakanka kurių nors sričių profesinių žinių, į savo posėdžius jie gali pakviesti šešis balsavimo teisės neturinčius ekspertus. Išskyrus atvejus, kai Statute nustatyta kitaip, Direktorių valdyba sprendimus priima ne mažiau kaip vienu trečdaliu balsavimo teisę turinčių narių balsų, atstovaujančių ne mažiau kaip 50 proc. valstybių narių pasirašytojo kapitalo. Valdybos posėdžiams pirmininkauja Banko pirmininkas. Jis nebalsuoja.

Valdymo komitetas yra nuolatinis sprendimų priėmimo organas. Jis prižiūri Banko einamąją veiklą, rengia sprendimus Direktorių valdybai ir užtikrina jų įgyvendinimą. Komiteto posėdžiai vyksta kartą per savaitę. Valdymo komitetui vadovauja Banko pirmininkas, jo veiklą prižiūri Direktorių valdyba. Kiti aštuoni nariai yra EIB vicepirmininkai. Komiteto nariai skiriami šešeriems metams su teise būti perrinktiems ir atsiskaito tik Bankui.

Be to, Banke yra nepriklausomas **Audito komitetas**, atsiskaitantis tiesiogiai Valdytojų tarybai. Jis atsakingas už EIB ir EIB grupės sąskaitų auditą, kasmetinį patikrinimą, ar EIB operacijos vykdomos ir jo apskaita tvarkoma tinkamai, taip pat už patikrinimą, ar Banko veikla atitinka geriausią bankininkystės praktiką. Audito komiteto finansinių metų metinė ataskaita kartu su Valdymo komiteto atsakymu pateikiama Valdytojų tarybai. Audito komitetą sudaro šeši nariai, skiriami vienai šešerių finansinių metų kadencijai.

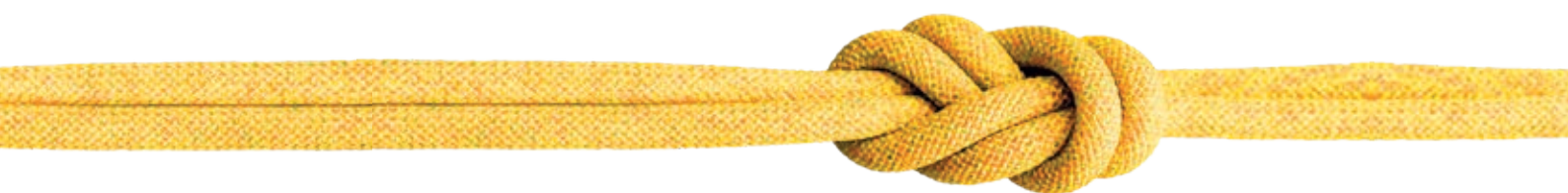
**Europos investicijų bankas – Europos klimato bankas.
Sužinokite daugiau apie mūsų veiklą klimato srityje:
Klimato ir aplinkos tvarumas (www.eib.org/climate)**

**Europos investicijų bankas kartu su Ukraina.
Sužinokite daugiau:
EIB kartu su Ukraina (www.eib.org/standwithUkraine)**

**Mūsų projektai keičia padėtį visuose pasaulio ekonomikos sektoriuose.
Sužinokite daugiau:
Visi projektai – informacija apie finansus ir visuotinį poveikį visame pasaulyje
(www.eib.org/projects/all)**

SAUGI EUROPA

2022 M. VEIKLOS ATASKAITA

**Europos
investicijų bankas**

pdf: ISBN 978-92-861-5426-3

LT 03/2023